

HRVATSKI SABOR
Odbor za europske poslove

D.E.U. br. 18/036

Klasa: 022-03/18-03/118
Urbroj: 6521-31-18-01
Zagreb, 1. listopada 2018.

**ODBOR ZA UNUTARNJU POLITIKU I
NACIONALNU SIGURNOST**
Predsjednik Ranko Ostojić

**ODBOR ZA LJUDSKA PRAVA I PRAVA
NACIONALNIH MANJINA**
Predsjednik prof. dr. sc. Milorad Pupovac

ODBOR ZA PRAVOSUĐE
Predsjednik mr. sc. Orsat Miljenić

Poštovani predsjednici odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, Odboru za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odboru za pravosuđe stajalište o dokumentu Europske unije objavljenom slijedom nove inicijative Europske komisije uključene u Radni program za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2018. godinu:

Stajalište Republike Hrvatske o

Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2000/642/PUP COM (2018) 213

koje je Koordinacija za vanjsku i europsku politiku i ljudska prava Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom: Klasa: 022-03/18-07/317, Urbroj: 50301-23/22-18-1 na sjednici održanoj 10. srpnja 2018. godine.

Predmetni Prijedlog direktive Komisija je dostavila Hrvatskom saboru 18. svibnja 2018. u sklopu nove inicijative iz Programa rada Europske komisije za 2018. „Dovršetak sigurnosne unije“, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 9. studenoga 2018. godine.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Milošević

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2018) 213
- COM (2018) 213
Na znanje: - INFODOK služba

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom)

Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2000/642/PUP

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council laying down rules facilitating the use of financial and other information for the prevention, detection, investigation or prosecution of certain criminal offences and repealing Council Decision 2000/642/JHA

Brojčana oznaka dokumenta: 8411/18

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta), ustrojstvena jedinica i službenik/ica:

Nadležno tijelo državne uprave: Ministarstvo unutarnjih poslova

Ustrojstvena jedinica: Služba za stratešku međunarodnu policijsku suradnju i

Služba za europske poslove i pripremu predsjedanja Vijećem EU

Nadležni službenik/ica: Tomislav Gulan;

Svjetlana Harambašić

Druga tijela državne uprave, agencije i javne ustanove uključene u izradu Prijedloga okvirnog stajališta: Ministarstvo financija - Ured za sprječavanje pranja novca

Nadležni službenik/ica u MVEP (Sek. za koord. eur. poslova):

Ana Kliman, ana.kliman@mvep.hr

Nadležna radna skupina Vijeća EU i nadležni službenik/ica u SP RH pri EU:

Radna skupina tijela za provedbu zakona (LEWP); Igor Kušan

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

Cilj prijedloga je određenim nadležnim tijelima odobriti izravan pristup nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka. Njim se od država članica zahtijeva da među svojim tijelima nadležnima za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela imenuje nadležna tijela ovlaštena za pristup tim registrima i njihovo pretraživanje. Ona uključuju urede za oduzimanje imovinske koristi i nacionalne jedinice Europolu. Osim toga, Europolu će se odobriti pristup, samo na osnovi pojedinog slučaja, informacijama koje se čuvaju u nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka kako bi ispunjavao zadaće u skladu sa svojim mandatom.

Pristup nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka odobrit će se samo za ograničeni skup informacija (npr. ime vlasnika, datum rođenja, broj bankovnog računa) koje su doista potrebne kako bi se utvrdilo u kojim bankama osoba koja je predmet istrage ima bankovne račune. Tijela neće moći pristupiti sadržaju bankovnih računa, odnosno ni saldu računa ni pojedinostima o transakcijama. Nakon što

nadležna tijela utvrde u kojoj financijskoj instituciji osoba koja je predmet istrage ima bankovni račun, u većini će se slučajeve morati obratiti predmetnoj instituciji i zatražiti dodatne informacije, npr. popis transakcija (obično na temelju sudskog odobrenja).

Prijedlogom se olakšava suradnja među financijsko-obavještajnim jedinicama te suradnja između financijsko-obavještajnih jedinica i nadležnih tijela. Taj se okvir za razmjenu informacija odobrava pod posebnim uvjetima i ograničen je na konkretna kaznena djela (pranje novca i predikatna kaznena djela, financiranje terorizma) te na teška kaznena djela. On sadržava niz zaštitnih mjera za zaštitu privatnosti i osobnih podataka, uvijek u cilju poboljšanja domaće i prekogranične suradnje te razmjene informacija, kao i sprečavanja počinitelja kaznenih djela da ostvaruju prednost iskorištavanjem razlike među nacionalnim zakonodavstvima. Slučajevi i uvjeti u kojima je razmjena financijskih podataka dopuštena isto su tako ograničeni na iscrpan popis nadležnih tijela. Tim će se nadležnim tijelima pristup financijskim podacima i njihova razmjena omogućiti samo u pogledu određenog popisa kaznenih djela i u skladu s nacionalnim postupovnim zaštitnim mjerama i mjerama za zaštitu privatnosti.

Razlozi za donošenje i pozadina dokumenta:

Trenutačni mehanizmi za pristup financijskim informacijama i njihovu razmjenu spori su u odnosu na brzinu kojom se novčana sredstva mogu prenositi po Europi i na globalnoj razini, čime se smanjuje djelotvornost istraga i kaznenog progona. Potrebno je pronaći brže i djelotvornije načine za pristup informacijama o bankovnim računima, financijskim informacijama i financijskim analizama te njihovu razmjenu. U svojem Akcijskom planu za jačanje borbe protiv financiranja terorizma iz 2016., Komisija se obvezala istražiti mogućnost posebnog pravnog instrumenta za proširenje pristupa tijela država članica, odnosno tijela nadležnih za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela, ureda za oduzimanje imovinske koristi, poreznih tijela i tijela za suzbijanje korupcije centraliziranim registrima bankovnih računa. Osim toga, Akcijskim planom iz 2016. predviđeno je i evidentiranje prepreka u pogledu pristupa, razmjene i uporabe informacija te operativne suradnje među financijsko-obavještajnim jedinicama. U prosincu 2017. suzakonodavci Unije dogovorili su nekoliko znatnih izmjena Četvrte direktive o sprečavanju pranja novca (Peta direktiva o sprečavanju pranja novca). One uključuju obveznu uspostavu nacionalnih centraliziranih registara bankovnih računa ili sustava za dohvata podataka u svim državama članicama, koji bi bili dostupni financijsko-obavještajnim jedinicama i tijelima zaduženima za borbu protiv pranja novca. Međutim, direktivama o sprečavanju pranja novca ne utvrđuju se konkretni uvjeti u skladu s kojima nadležna tijela mogu upotrebljavati financijske i druge informacije za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon određenih kaznenih djela. Većina nadležnih tijela trenutačno nema izravan pristup informacijama o identitetu vlasnika bankovnog računa koje se čuvaju u centraliziranim registrima bankovnih računa ili sustavima za dohvata podataka. Trenutačno su takvi registri ili sustavi uspostavljeni u 15 država članica, a u samo šest država članica nadležna tijela (ali ne sva) imaju izravan pristup. Stoga bi se ovom Direktivom trebala utvrditi pravila o odobrenju izravnog pristupa informacijama koje se čuvaju u centraliziranim registrima bankovnih računa imenovanim tijelima država članica i drugim tijelima nadležnim za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela.

Status dokumenta:

Europska komisija je na sastanku Radne skupine tijela za provedbu zakona (LEWP) 17. svibnja 2018. g. predstavila Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja,

otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2000/642/PUP, kada je održana i prva razmjena mišljenja. Potom je prijedlog Direktive razmatran na sastanku LEWP-a od 8. lipnja 2018.

Stajalište RH:

Podržavamo odredbe koje tijelima za provedbu zakona daju izravan pristup financijskim informacijama koje se nalaze u Jedinstvenom registru računa koji je Republika Hrvatska uspostavila 2011. godine, a koji vodi Financijska agencija.

Međutim, smatramo da je odredbe Prijedloga Direktive koje se odnose na financijsko-obavještajne jedinice potrebno u potpunosti uskladiti s odredbama Direktive (EU) 2015/849 o sprječavanju korištenja financijskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma, a slijedom navedenoga i s Preporukama Skupine zemalja za financijsku akciju (engl. „*Financial Action Task Force*“, FATF).

Ako bi Prijedlog Direktive ostao neusklađen s odredbama Direktive (EU) 2015/849 to bi za posljedicu moglo imati lošije rezultate u procjenama učinkovitosti sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u državama članicama koje u odnosu na države članice provode FATF i Odbor Vijeća Europe MONEYVAL.

Naime, pojedine odredbe Prijedloga Direktive nisu u skladu s odredbama članka 32. Direktive (EU) 2015/849, iako se u članku 1. stavak 2. točki a) Prijedloga Direktive navodi da se Prijedlogom Direktive ne dovode u pitanje odredbe Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća te s njima povezane odredbe u nacionalnom pravu država članica, uključujući organizacijski status financijsko-obavještajnih jedinica na temelju nacionalnog prava.

Slijedom navedenog, predlažemo sljedeće izmjene Prijedloga Direktive.

I. Članak 2. - Definicije

(e) „financijske informacije” znači svaka vrsta informacija ili podataka kojima raspolažu financijsko-obavještajne jedinice u svrhu sprečavanja, otkrivanja i uspješnog suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma ili svaka vrsta informacija ili podataka kojima raspolažu javna tijela ili obveznici u istu svrhu i koji su dostupni financijsko-obavještajnim jedinicama bez poduzimanja prisilnih mjera na temelju nacionalnog prava;

(e) 'financial information' means any type of information or data which is held by Financial Intelligence Units to prevent, detect and effectively combat money laundering and terrorist financing, or any type of information or data which is held by public authorities or by obliged entities for those purposes and which is available to Financial Intelligence Units without the taking of coercive measures under national law;

Pojam „financijske informacije” u Prijedlogu Direktive nije definiran na jasan i precizan način. Sukladno odredbama Direktive (EU) 2015/849, države članice osiguravaju svojim financijsko-obavještajnim jedinicama izravni ili neizravni te pravodobni pristup financijskim i administrativnim podacima te podacima tijela za izvršavanje zakona koji su im potrebni za uspješno obavljanje zadaća. Stoga financijsko-obavještajne jedinice na temelju odredbi Direktive (EU) 2015/849 pored financijskih podataka imaju pristup i administrativnim podacima te podacima tijela za izvršavanje zakona. Definicija „financijske informacije” iz Prijedloga Direktive obuhvaća „svaku vrstu informacija ili podataka kojima raspolažu

financijsko-obavještajne jedinice“ što pored financijskih informacija obuhvaća i administrativne podatke i podatke tijela za izvršavanje zakona te je na taj način u nesuglasju s Direktivom (EU) 2015/849. Stoga je definiciju toga pojma potrebno preformulirati na način da se preciznije uredi pojam financijske informacije.

(k) „financijska analiza“ znači operativna i strateška analiza koju **su prethodno provele** koju provode financijsko-obavještajne jedinice radi izvršenja svojih zadaća u skladu s Direktivom (EU) 2015/849;

(k) 'financial analysis' means the operational and strategic analysis **previously** carried out by the Financial Intelligence Units for the performance of their tasks pursuant to Directive (EU) 2015/849

Obrazloženje:

Obzirom da je definicija pojma „financijska analiza“ iz Prijedloga Direktive nedovoljno precizna, potrebno ju je preciznije urediti i dodatno uskladiti s Direktivom (EU) 2015/84 te s Preporukom 29 FATF-a na naprijed navedeni način kako bi u potpunosti odražavala zahtjeve koje za financijsko-obavještajne jedinice proizlaze iz Direktive (EU) 2015/84 i Preporuke 29 FATF-a.

EK je na sastanku Radne skupine za provedbu zakona (LEWP) održanom 8. lipnja 2018. dodatno pojasnila ovu odredbu na način da je definicija financijske analize usklađena s Direktivom (EU) 2015/84, te da se u izričaju na engleskom jeziku koristi prošlo vrijeme („*carried out*“). Stoga EK pod pojmom financijska analiza podrazumijeva analizu koju je financijsko-obavještajna jedinica prethodno već provela u skladu s Direktivom (EU) 2015/84.

Svrha predloženih izmjena i dopuna jest preciznije uređenje članka 2. točke (k) Prijedloga Direktive, otklanjanje mogućih nejasnoća u tumačenju odredbi Prijedloga Direktive i Prijedlog Direktive se u potpunosti usklađuje s Direktivom (EU) 2015/849 i Preporukom 29 FATF.

Također, predložene izmjene i dopune su u skladu sa člankom 1. stavkom 2. točkom a) Prijedloga Direktive u kojem se navodi da se Prijedlogom Direktive ne dovode u pitanje odredbe Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća te s njima povezane odredbe u nacionalnom pravu država članica.

II. Članak 7. - Zahtjevi za informacijama od strane nadležnih tijela prema Financijskoj obavještajnoj jedinici

Članak 7.

Zahtjevi za informacije koje nadležna tijela podnose financijsko-obavještajnoj jedinici

1. Svaka država članica u skladu s nacionalnim procesnim jamstvima i **nacionalnim zakonodavstvom kojim je prenesena Direktiva (EU) 2015/849** osigurava da njezina nacionalna financijsko-obavještajna jedinica **može** odgovoriti na zahtjeve za financijske informacije ili **prethodno provedenu** financijsku analizu koje podnesu njezina imenovana nadležna tijela iz članka 3. stavka 2. ako su te financijske informacije ili financijska analiza potrebne, na osnovi pojedinog slučaja, za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon teških

kaznenih djela kada postoji sumnja da su teška kaznena djela povezana s imovinskom koristi ostvarenom kriminalnom aktivnošću ili financiranjem terorizma.

2. Nadležna tijela država članica mogu obrađivati financijske informacije i financijsku analizu dobivene od financijsko-obavještajne jedinice izričito u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teških kaznenih djela, odnosno u svrhu različitu od one u koju se osobni podaci prikupljaju u skladu s člankom 4. stavkom 2. Direktive (EU) 2016/680.

Article 7

Requests for information by competent authorities to the Financial Intelligence Unit

1. Subject to national procedural safeguards **and national legislation implementing the Directive (EU) 2015/849**, each Member State shall ensure that its national Financial Intelligence Unit is **required able** to reply to requests for financial information or **previously carried out** financial analysis by its designated competent authorities referred to in Article 3(2), where that financial information or financial analysis is necessary, on a case-by-case basis, for the prevention, detection, investigation or prosecution of serious criminal offences **where there is a suspicion that serious criminal offences are related to proceeds of criminal activity or are related to terrorist financing**.

2. The financial information and financial analysis received from the Financial Intelligence Unit may be processed by the competent authorities of the Member States for the specific purposes of preventing, detecting, investigating or prosecuting serious criminal offences other than the purposes for which personal data are collected in accordance with Article 4(2) of Directive (EU) 2016/680.

Obrazloženje:

Iako se u članku 1. stavak 2. točki a) Prijedloga Direktive navodi da se Prijedlogom Direktive ne dovode u pitanje odredbe Direktive (EU) 2015/849, Prijedlog Direktive nije na dovoljno precizan način usklađen s Direktivom (EU) 2015/849 niti s Preporukama FATF-a.

Interpretativnom notom uz Preporuku 29 FATF-a propisano je da bi financijsko-obavještajna jedinica trebala djelovati samostalno i autonomno, što znači da bi trebala imati ovlaštenje i kapacitet za provođenje svojih funkcija slobodno, uključujući i autonomno donošenje odluka o analizama, zahtjevima i/ili prosljeđivanju informacija. To znači, u svim slučajevima, da financijsko-obavještajna jedinica ima neovisno pravo slati i prosljeđivati informacije nadležnim tijelima.

Također, člankom 32. stavkom 4. Direktive (EU) 2015/849 propisano je da financijsko-obavještajne jedinice (FOJ-evi) moraju moći odgovoriti na zahtjeve za informacijama nadležnih tijela u svojim državama članicama kada su ti zahtjevi za informacijama potaknuti sumnjom koja se odnosi na pranje novca, povezana predikatna kaznenih djela ili financiranje terorizma. Odluka o provedbi analize ili širenju informacija prepušta se FOJ-u.

Predloženim izmjenama, a posebno upućivanjem na domaće propise kojima je u nacionalno zakonodavstvo prenesena Direktiva (EU) 2015/849 (u Republici Hrvatskoj je to Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji je stupio na snagu 1. siječnja 2018.) otklanjaju se moguće nedoumice u tumačenju odredbi Prijedloga Direktive i Prijedlog Direktive se u potpunosti usklađuje s Direktivom (EU) 2015/849 i Preporukom 29 FATF-a.

III. Članak 9. - Razmjena podataka između financijskih obavještajnih jedinica različitih država članica

Članak 9.

Razmjena informacija među financijsko-obavještajnim jedinicama različitih država članica

1. Svaka država članica osigurava da njezina financijsko-obavještajna jedinica ima mogućnost razmjene financijskih informacija ili financijske analize s bilo kojom financijsko-obavještajnom jedinicom u Uniji ~~ako su te financijske informacije ili financijska analiza potrebni za sprečavanje i suzbijanje pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma.~~ **na način propisan Direktivom (EU) 2015/849.**

2. Države članice osiguravaju da u slučajevima kada financijsko-obavještajna jedinica zaprimi zahtjev na temelju stavka 1. za razmjenu financijskih informacija ili financijske analize ~~ona te mora učiniti ona mora odgovoriti što prije, a najkasnije u roku od 30 dana~~ odnosno najkasnije tri dana nakon primitka zahtjeva. U, iznimnim i opravdanim slučajevima ~~to se vremenski ograničenje može produžiti za najviše deset dana.~~

3. Države članice osiguravaju da u iznimnim i hitnim slučajevima te odstupajući od stavka 2. financijsko-obavještajna jedinica, kada zaprimi zahtjev na temelju stavka 1. za razmjenu financijskih informacija ili financijske analize koje već posjeduje i koje se odnose na posebne istrage djela ili postupanja koje se klasificira kao teško kazneno djelo **za koje postoji sumnja da je povezano s imovinskom koristi ostvarenom kriminalnom aktivnošću ili financiranjem terorizma**, mora dostaviti te informacije ili analizu najkasnije **tri radna dana** 24-sata nakon primitka zahtjeva.

4. Države članice osiguravaju da se zahtjev podnesen u skladu s ovim člankom i odgovor na njega prenose putem namjenske i sigurne mreže za elektroničku komunikaciju FIU.net ili njezina sljednika, **na način propisan Direktivom (EU) 2015/849.** ~~Tom se mrežom osigurava sigurna komunikacija i omogućuje stvaranje pisanog zapisa pod uvjetima kojima se omogućuje utvrđivanje autentičnosti. U slučaju tehničkog kvara mreže FIU.net financijske informacije ili financijska analiza prenose se putem drugih odgovarajućih sredstava kojima se osigurava visoka razina sigurnosti podataka.~~

Article 9

Exchange of information between Financial Intelligence Units of different Member States

1. Each Member State shall ensure that its Financial Intelligence Unit is enabled to exchange financial information or financial analysis with any Financial Intelligence Unit in the Union ~~where that financial information or financial analysis is necessary for the prevention and combating of money laundering, associate predicate offences and terrorist financing~~ **as it is prescribed by the provisions of the Directive (EU) 2015/849.**

2. Member States shall ensure that where a Financial Intelligence Unit is requested pursuant to paragraph 1 to exchange financial information or financial analysis, it shall **send a reply as soon as possible with information or financial analysis already in its possession** ~~do so as soon as possible~~ and in any case no later than **30 days** ~~three days~~ after the receipt of the request. ~~In exceptional, duly justified cases, this time limit may be extended by a maximum of 30 days~~ 10 days.

3. Member States shall ensure that, in exceptional and urgent cases, and by way of derogation from paragraph 2, where a Financial Intelligence Unit is requested pursuant to paragraph 1 to exchange financial information or financial analysis already in its possession that relates to specific investigations concerning an act or conduct qualified as a serious criminal offence **where there is a suspicion that serious criminal offence is related to proceeds of criminal activity or is related to terrorist financing**, a Financial Intelligence Unit shall provide that information or analysis no later than **three working days** 24 hours after the receipt of the request.

4. Member States shall ensure that a request issued pursuant to this Article and its response shall be transmitted by using the dedicated secure electronic communications network FIU.net or its successor **as it is prescribed by the provisions of the Directive (EU) 2015/849**. ~~That network shall ensure the secure communication and shall be capable of producing a written record under conditions that allow ascertaining authenticity. In the event of technical failure of the FIU.net, the financial information or financial analysis shall be transmitted by any other appropriate means ensuring a high level of data security.~~

Obrazloženje:

Suradnja između financijsko-obavještajnih jedinica detaljno je propisana odredbama članaka 52., 53., 54., 55., 56. i 57. Direktive (EU) 2015/849. Stoga je nepotrebno u Prijedlogu Direktive ponavljati odredbe Direktive (EU) 2015/849.

Također, pravna osnova za donošenje Direktive (EU) 2015/849, a time i za suradnju i razmjenu podataka između država članica jest članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojim se uređuju mjere za usklađivanje odredaba zakona ili drugih propisa u državama članicama, čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta, dok je pravna osnova za donošenje Prijedloga Direktive članak 87. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije koji uređuje policijsku suradnju.

Najveći broj financijsko-obavještajnih jedinica unutar Europske unije ustrojeno je kao financijsko-obavještajne jedinice administrativnog tipa, pa je tako i Ured za sprječavanje pranja novca kao financijsko-obavještajna jedinica Republike Hrvatske ustrojen u okviru Ministarstva financija.

Smatramo da članak 87. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije nije ispravna pravna osnova za uređivanje suradnje između financijsko-obavještajnih jedinica, osobito u pogledu suradnje između financijsko-obavještajnih jedinica administrativnog tipa, dok je člankom 52. Direktive (EU) 2015/849, donesene na temelju članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, već propisano da države članice osiguravaju da financijsko-obavještajne jedinice međusobno surađuju u najvećoj mogućoj mjeri, bez obzira na njihov organizacijski status.

Dodanu vrijednost iz Prijedloga Direktive u odnosu na Direktivu (EU) 2015/849 predstavlja uvođenje rokova za razmjenu podataka između financijsko-obavještajnih jedinica, međutim predloženi rokovi nisu realistični niti su u skladu s načelima Egmont grupe financijsko-obavještajnih jedinica.

Primjerice, kada je u okviru operativne analize transakcija i osoba za koje postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma potrebno pribaviti i analizirati podatke od većeg broja banaka i drugih obveznika provedbe mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma,

tada bi financijsko-obavještajna jedinica koja je zaprimila zahtjev bila u objektivnoj nemogućnosti ispuniti propisane rokove.

Stoga dajemo prijedlog realnih rokova, a koji su obzirom na visoku usklađenost rada financijsko-obavještajnih jedinica na razini Europske unije s međunarodnim standardima ipak kraći nego rokovi propisani načelima Egmont grupe financijsko-obavještajnih jedinica (tri radna dana umjesto tjedan dana za dostavu inicijalnog odgovora)

IV. Članak 10. - Pristup EUROPOL-a podacima o bankovnim računima i razmjena informacija između EUROPOL-a i financijskih obavještajnih jedinica

Članak 10.

Pristup Europolu informacijama o bankovnim računima i razmjena informacija između Europolu i financijsko-obavještajnih jedinica

1. Svaka država članica osigurava da njezina nacionalna jedinica Europolu na osnovi pojedinog slučaja odgovori na opravdane zahtjeve za informacije o bankovnim računima koje podnese Agencija za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva uspostavljena Uredbom (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća („Europol“) u okviru svojih odgovornosti i u svrhu izvršenja svojih zadaća.

2. Svaka država članica osigurava da njezina financijsko-obavještajna jedinica **u skladu s nacionalnim zakonodavstvom kojim je prenesena Direktiva (EU) 2015/849 može odgovoriti** na opravdane zahtjeve za financijske informacije i **prethodno provedenu** financijsku analizu koje podnese Europol putem nacionalne jedinice Europolu u okviru svojih odgovornosti i u cilju izvršenja svojih zadaća, **ako su te financijske informacije ili financijska analiza potrebne, na osnovi pojedinog slučaja, za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon teških kaznenih djela kada postoji sumnja da su teška kaznena djela povezana s imovinskom koristi ostvarenom kriminalnom aktivnošću ili financiranjem terorizma.**

3. Razmjena informacija iz stavaka 1. i 2. odvija se elektroničkim putem uporabom sustava SIENA i u skladu s Uredbom (EU) 2016/794. Jezik koji se upotrebljava za podnošenje zahtjeva i razmjenu informacija jezik je koji se upotrebljava u sustavu SIENA.

Article 10

Access by Europol to bank account information and exchange of information between Europol and Financial Intelligence Units

1. Each Member State shall ensure that its Europol National Unit replies to duly justified requests related to bank account information made by the Agency for Law Enforcement Cooperation established by Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council ('Europol') on a case-by-case basis within the limits of its responsibilities and for the performance of its tasks.

2. Each Member State shall ensure that its Financial Intelligence Unit **in line with national legislation implementing the Directive (EU) 2015/849 is able to reply** replies to duly justified requests related to financial information and **previously carried out** financial analysis made by Europol through the Europol National Unit within the limits of its responsibilities and for the performance of its tasks, **where that financial information or financial analysis is necessary, on a case-by-case basis, for the prevention, detection,**

investigation or prosecution of serious criminal offences where there is a suspicion that serious criminal offences are related to proceeds of criminal activity or are related to terrorist financing.

3. Exchange of information under paragraphs 1 and 2 shall take place electronically through SIENA and in accordance with Regulation (EU) 2016/794. The language used for the request and the exchange of information shall be that applicable to SIENA.

Obrazloženje:

EK je na sastanku Radne skupine za provedbu zakona (LEWP) održanom 8. lipnja 2018. dodatno pojasnila definiciju pojma financijska analiza koja je po mišljenju EK usklađena s Direktivom (EU) 2015/84, te da se u izričaju na engleskom jeziku koristi prošlo vrijeme („*carried out*“). Stoga EK pod pojmom financijska analiza podrazumijeva analizu koju je financijsko-obavještajna jedinica prethodno već provela u skladu s Direktivom (EU) 2015/84.

Slijedom navedenog, a zbog preciznosti pravne norme potrebno je i u članku 10. navesti da se radi o prethodno provedenoj financijskoj analizi.

Također, predloženim izmjenama dodatno se osigurava pravna ujednačenost odredbi Prijedloga Direktive u pogledu pristupa financijskim informacijama odnosno financijskoj analizi na osnovi pojedinog slučaja (engl. „*on a case-by-case basis*“) kao što je to primjerice propisano u članku 7. Prijedloga Direktive.

Predloženim izmjenama, a posebno upućivanjem na domaće propise kojima je u nacionalno zakonodavstvo prenesena Direktiva (EU) 2015/849 (u Republici Hrvatskoj je to Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji je stupio na snagu 1. siječnja 2018.) otklanjaju se moguće nedoumice u tumačenju odredbi Prijedloga Direktive i Prijedlog Direktive se u potpunosti usklađuje s Direktivom (EU) 2015/849 i Preporukom 29 FATF-a.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

Stajališta DČ, EK i Predsjedništva EU:

Sporna/otvorena pitanja za DČ, EK i Predsjedništvo EU:

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ, EK i Predsjedništva EU:

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:

Ovisno o završnom tekstu Direktive (nakon dovršene rasprave u Vijeću EU te nakon provedenih trijaloga s Europskim parlamentom), moguće je da će biti potrebno napraviti korekcije nacionalnog zakonodavstva, no u ovoj fazi rasprave isto nije vjerojatno.

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun RH:

Ne predviđa se da će provedba Direktive zahtijevati dodatna sredstva iz državnog proračuna.

Strasbourg, 17.4.2018.
COM(2018) 213 final

2018/0105 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2000/642/PUP

{SWD(2018) 114 final} - {SWD(2018) 115 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Zločinačke skupine, uključujući teroriste, djeluju u različitim državama članicama, a njihova je imovina, uključujući bankovne račune, obično raspoređena po cijelom EU-u ili čak izvan njega. Koriste se suvremenom tehnologijom koja im omogućuje da u samo nekoliko sati prenesu novac između nekoliko bankovnih računa i u različitim valutama.

Pravodobne informacije ključne su za kaznene istrage teških kaznenih djela. Posljedice nedostatka financijskih informacija mogu biti propuštene prilike za istragu teških kaznenih djela, suzbijanje kriminalnih aktivnosti, zaustavljanje terorističkih urota te otkrivanje i zamrzavanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom. Ako se zbog nedostatka informacija o svim računima koji pripadaju osumnjičeniku može samo djelomično zamrznuti njegova imovina, to može upozoriti osumnjičenika koji tada može ukloniti neotkrivena novčana sredstva s drugih računa. Brojne istrage ne urode plodom jer nije osiguran pravodoban, točan i sveobuhvatan pristup relevantnim financijskim podacima¹.

Trenutačni mehanizmi za pristup financijskim informacijama i njihovu razmjenu spori su u odnosu na brzinu kojom se novčana sredstva mogu prenositi po Europi i na globalnoj razini. Pribavljanje financijskih informacija zahtijeva previše vremena, čime se smanjuje djelotvornost istraga i kaznenog progona. Potrebno je pronaći brže i djelotvornije načine za pristup informacijama o bankovnim računima, financijskim informacijama i financijskim analizama te njihovu razmjenu. Veći broj uspješnih kaznenih istraga značit će i veći broj osuda i oduzimanja imovine. Time će se pridonijeti suzbijanju kriminalnih aktivnosti i povećanju sigurnosti u državama članicama i u Uniji.

Komisija je 2. veljače 2016. donijela Akcijski plan za jačanje borbe protiv financiranja terorizma² u kojem je predstavljen način na koji Komisija nastoji nadograditi Četvrtu direktivu o sprečavanju pranja novca³. Osim toga, planom je predviđeno evidentiranje prepreka u pogledu pristupa, razmjene i uporabe informacija te operativne suradnje među financijsko-obavještajnim jedinicama nakon čega će, prema potrebi, uslijediti zakonodavni prijedlozi.

U prosincu 2017. suzakonodavci Unije dogovorili su nekoliko znatnih izmjena Četvrte direktive o sprečavanju pranja novca (Peta direktiva o sprečavanju pranja novca). One uključuju obveznu uspostavu nacionalnih centraliziranih registara bankovnih računa ili sustava za dohvat podataka u svim državama članicama, koji bi bili dostupni financijsko-obavještajnim jedinicama i tijelima zaduženima za borbu protiv pranja novca.

Međutim, budući da je njihova pravna osnova članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), direktivama o sprečavanju pranja novca ne utvrđuju se konkretni uvjeti u skladu s kojima tijela država članica i tijela nadležna za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela (dalje u tekstu: „nadležna tijela”) mogu upotrebljavati

¹ U izvješću Europol „Od sumnje do djelovanja – preinaka financijskih obavještajnih podataka radi boljeg operativnog učinka objavljenom 2017. istaknuti su ti problemi i potreba za boljim pristupom tijela kaznenog progona financijskim informacijama.

² COM(2016) 50 final.

³ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141 od 5.6.2015., str. 73.).

financijske i druge informacije za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon određenih kaznenih djela. Umjesto toga uglavnom obuhvaćaju preventivne napore za suzbijanje pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma, a skup obveza koji je u njima utvrđen izravno je povezan s „obveznicima”, odnosno gospodarskim subjektima, poduzećima i stručnjacima.

Većina nadležnih tijela trenutačno nema izravan pristup informacijama o identitetu vlasnika bankovnog računa koje se čuvaju u centraliziranim registrima bankovnih računa ili sustavima za dohvat podataka. Trenutačno su takvi registri ili sustavi uspostavljeni u 15 država članica, a u samo šest država članica nadležna tijela (ali ne sva) imaju izravan pristup. Stoga informacije obično traže ili slanjem bjanko zahtjeva svim financijskim institucijama u svojoj državi članici ili, ako im je odobren neizravan pristup, podnošenjem zahtjeva posredniku.

Bjanko zahtjev znači da nadležno tijelo mora čekati odgovor od svake financijske institucije. To podrazumijeva stvaran rizik od znatnih kašnjenja koja mogu ugroziti kaznene istrage. To utječe i na prekograničnu suradnju. Vrijeme potrebno za pribavljanje financijskih informacija od banaka u različitim državama članicama često se razlikuje i može dodatno odgoditi suradnju. Člankom 32.a stavkom 4. Pete direktive o sprečavanju pranja novca od Komisije se zahtjeva da do lipnja 2020. podnese izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o ocjeni moguće buduće međusobne povezanosti centraliziranih registara bankovnih računa. Komisija će svoju ocjenu i nalaze predstaviti do sredine 2019.

Stoga se ovim Prijedlogom predviđa izravan pristup nadležnih tijela nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa ili sustavima za dohvat podataka. Nadležna tijela za koja je predviđen pristup uključuju i porezna tijela te tijela za suzbijanje korupcije kada provode kaznene istrage u skladu s nacionalnim pravom. Ona uključuju i urede za oduzimanje imovinske koristi koji su odgovorni za praćenje i utvrđivanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom radi njezina mogućeg zamrzavanja i oduzimanja. Kako bi se osiguralo da se „kriminal ne isplati” te da se počiniteljima kaznenih djela oduzme sva njihova dobit⁴, potrebno je zajamčiti da se uredima za oduzimanje imovinske koristi pruže odgovarajući alati za pristup informacijama koje su potrebne za izvršavanje njihovih zadaća. Neizravan pristup osigurat će se i Europolu posredstvom nacionalnih jedinica država članica. Europol ne provodi kaznene istrage, ali podupire djelovanja država članica. S obzirom na to da nema pristup financijskim informacijama, uključujući one sadržane u nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka, Europol ne može u potpunosti iskoristiti potencijal svojih analitičkih sposobnosti. Ta su ograničenja istaknuta i objašnjena u izvješću Europola „From suspicion to action” objavljenom 2017.

Kad je riječ o suradnji među financijsko-obavještajnim jedinicama te između financijsko-obavještajnih jedinica i nadležnih tijela, unatoč tomu što je ona već uređena na temelju Četvrte direktive o sprečavanju pranja novca, i financijsko-obavještajne jedinice i nadležna tijela i dalje se suočavaju s preprekama u svojim interakcijama. U prosincu 2016. 28 financijsko-obavještajnih jedinica⁵ u EU-u predstavilo je zajedničko izvješće o pregledu

⁴ U izvješću „Isplati li se još uvijek kriminal? Oduzimanje imovine stečene kaznenim djelima u EU-u” (2016.) Europol je iznio procjenu da je od 2010. do 2014. vrijednost imovine zamrznute ili zaplijenjene u Europskoj uniji činila 2,2 % procijenjenih prihoda ostvarenih kaznenim djelima, dok je vrijednost oduzete imovine činila približno 1,1 % tih procijenjenih prihoda. <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/does-crime-still-pay>

⁵ Financijsko-obavještajne jedinice operativno su neovisne i autonomne jedinice ovlaštene i sposobne donositi autonomne odluke o analizama, zahtjevima i širenju svojih analiza nadležnim tijelima ako postoji osnova za sumnju na pranje novca, povezana kaznena djela ili financiranje terorizma.

stanja kako bi se te prepreke utvrdile i predložila rješenja. U Radnom dokumentu službi Komisije o poboljšanju suradnje između financijsko-obavještajnih jedinica objavljenom u lipnju 2017.⁶ daju se rezultati izvješća o pregledu stanja te utvrđuju pitanja koja bi se mogla riješiti smjernicama i pojačanom suradnjom u okviru rada Platforme financijsko-obavještajnih jedinica EU-a i druga pitanja za koja su potrebna regulatorna rješenja.

Osim toga, Europski parlament izrazio je žaljenje „zbog toga što je izostala šira usklađenost pristupa država članica u pogledu suzbijanja financijskog kriminala” te pozvao Uniju da riješi pitanje potrebe za djelotvornijom razmjenom informacija i bližom koordinacijom među predmetnim nacionalnim tijelima kako bi se postigli bolji rezultati, uključujući donošenjem potrebnog zakonodavstva Unije.

Ovim se Prijedlogom stoga predviđaju mjere za olakšavanje uporabe financijskih i drugih informacija u svrhu djelotvornijeg sprečavanja i suzbijanja teških kaznenih djela, uključujući prekogranične mjere. Točnije, njime se povećava pravodobni pristup nadležnih tijela informacijama sadržanima u nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa ili sustavima za dohvat podataka kako je utvrđeno Četvrtom direktivom o sprečavanju pranja novca. Njime se zadržava i visoka razina zaštite temeljnih prava, a posebno prava na zaštitu osobnih podataka, te se smanjuje administrativno opterećenje povezano s postupkom bjanko zahtjeva, i za nadležna tijela i za bankarski sektor. Izravan pristup najneposrednija je vrsta pristupa financijskim informacijama.

Prijedlogom se isto tako olakšava suradnja među financijsko-obavještajnim jedinicama te između financijsko-obavještajnih jedinica i nadležnih tijela. Utvrđuje se koju vrstu informacija (financijske informacije, financijska analiza, informacije o izvršavanju zakonodavstva) mogu zatražiti nadležna tijela odnosno financijsko-obavještajne jedinice te iscrpan popis kaznenih djela o kojima svako tijelo uvijek može razmjenjivati informacije na osnovi pojedinog slučaja, što znači za konkretan predmet pod istragom. Predviđaju se rokovi unutar kojih bi financijsko-obavještajne jedinice trebale razmijeniti informacije i propisuje se uporaba sigurnog kanala komunikacije kako bi se te razmjene poboljšale i ubrzale. Naposljetku, od država članica zahtijeva se da imenuju sva nadležna tijela koja imaju pravo zatražiti informacije. Prijedlogom se osigurava šira i djelotvornija, a istodobno proporcionalna razmjena informacija.

S obzirom na navedeno Komisija ističe potrebu da se financijsko-obavještajnim jedinicama osiguraju odgovarajući resursi za izvršavanje njihovih zadaća, kako je propisano Četvrtom direktivom o sprečavanju pranja novca. Osim toga, kako je propisano člankom 65. stavkom 2. Pete direktive o sprečavanju pranja novca, Komisija će do lipnja 2019. ocijeniti okvir za suradnju financijsko-obavještajnih jedinica s trećim zemljama te prepreke i prilike za unaprjeđenje suradnje među financijsko-obavještajnim jedinicama u Uniji, uključujući mogućnost uspostave mehanizma za koordinaciju i potporu.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Ovaj Prijedlog direktive dio je Europskog programa sigurnosti donesenog u travnju 2015.⁷ u kojem se pozvalo na poduzimanje dodatnih mjera za suzbijanje teškog i organiziranog kriminala te njegova popratnog Akcijskog plana za jačanje borbe protiv financiranja terorizma.

---

⁶ SWD (2017)275.

⁷ COM (2015) 185 final od 28. travnja 2015.

Kako je prethodno navedeno, Četvrta i Peta direktiva o sprečavanju pranja novca temelje se na pravnoj osnovi unutarnjeg tržišta i obuhvaćaju preventivne napore za suzbijanje pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma. Ovaj se Prijedlog temelji na preventivnim aspektima direktiva o sprečavanju pranja novca i nadopunjuje ih te se njime jača pravni okvir s obzirom na policijsku suradnju.

Osim toga, ovim se Prijedlogom direktive jača i nadopunjuje kaznenopravni okvir Unije s obzirom na borbu protiv teških kaznenih djela, a posebno Uredba (EU) 2016/794 o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol)⁸.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Predložena direktiva u skladu je s ciljevima politike koje Unija nastoji ostvariti, a posebno s reformiranim modelom zaštite podataka, koji proizlazi iz Direktive (EU) 2016/680, te s relevantnom sudskom praksom Suda Europske unije.

Predmetna zakonodavna inicijativa u skladu je i s ciljevima razvoja unutarnjeg tržišta Unije, a posebno jedinstvenog tržišta za plaćanja kojim se uspostavljaju sigurnije i inovativnije platne usluge u EU-u, odnosno s pravilima utvrđenima u Direktivi (EU) 2015/2366⁹.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ovlast za djelovanje dodijeljena je člankom 87. stavkom 2. UFEU-a, na temelju kojeg Europska unija može utvrditi mjere policijske suradnje u kojima sudjeluju nadležna tijela svih država članica (uključujući policiju, carinu i druge specijalizirane službe za kazneni progon), a posebno mjere koje se odnose na prikupljanje, pohranu i razmjenu podataka važnih za sprečavanje, otkrivanje i istragu kaznenih djela (točka (a)) i zajedničke istražne tehnike za otkrivanje teških oblika organiziranog kriminala (točka (b)).

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

U skladu s člankom 67. UFEU-a cilj je Unije građanima osigurati visoku razinu sigurnosti sprečavanjem i suzbijanjem kriminaliteta. Djelovanje Unije u tom području trebalo bi poduzeti samo ako i u mjeri u kojoj taj cilj ne mogu dostatno ostvariti države članice te ga na bolji način može ostvariti Unija.

U skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), ciljeve prijedloga ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se može na bolji način ostvariti na razini Unije. Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarenje tih ciljeva. U skladu s postojećim pravilima države članice na temelju ovog Prijedloga imaju pravo donijeti ili zadržati mjere koje su strože od onih utvrđenih u pravu Unije.

Počinitelji kaznenih djela često djeluju u različitim državama članicama. Konkretno, organizirane zločinačke skupine često se uspostavljaju na međunarodnoj razini i koriste se financijskom imovinom preko granica. Zbog njihove transnacionalne prirode terorističke i

---

⁸ Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP.

⁹ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010.

kriminalne prijetnje pogađaju EU u cjelini te stoga zahtijevaju europski odgovor. Počinitelji kaznenih djela mogu iskoristiti činjenicu da nadležna tijela nemaju financijske informacije ili ih neučinkovito upotrebljavaju te ostvariti korist od toga.

Djelovanjem Unije nastoji se stvoriti dodana vrijednost uspostavom usklađenog pristupa kojim će se ojačati domaća i prekogranična suradnja u području financijskih istraga teških kaznenih djela i terorizma. Osim toga, djelovanjem na razini Unije pomoći će se da se zajamče usklađene odredbe, među ostalim o zaštiti podataka, jer bi usklađenu razinu zaštitnih mjera bilo teško ostvariti u slučaju da države članice neovisno donose zakonodavstvo.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u članku 5. stavku 4. UEU-a, ovaj je Prijedlog ograničen na ono što je potrebno i proporcionalno kako bi se javnim tijelima koja imaju dužnost štiti građane Unije olakšali uporaba i dijeljenje relevantnih financijskih i drugih informacija.

Cilj je predložene inicijative određenim nadležnim tijelima odobriti izravan pristup nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka. Njome se od država članica zahtijeva da među svojim tijelima nadležnima za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela imenuje nadležna tijela ovlaštena za pristup tim registrima i njihovo pretraživanje. Ona uključuju urede za oduzimanje imovinske koristi i nacionalne jedinice Europolu. Osim toga, Europolu će se odobriti izravan pristup, samo na osnovi pojedinog slučaja, informacijama koje se čuvaju u nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka kako bi ispunjavao zadaće u skladu sa svojim mandatom.

Pristup nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka odobrit će se samo za ograničeni skup informacija (npr. ime vlasnika, datum rođenja, broj bankovnog računa) koje su doista potrebne kako bi se utvrdilo u kojim bankama osoba koja je predmet istrage ima bankovne račune. Tijela neće moći pristupiti sadržaju bankovnih računa, odnosno ni saldu računa ni pojedinostima o transakcijama. Nakon što nadležna tijela utvrde u kojoj financijskoj instituciji osoba koja je predmet istrage ima bankovni račun, u većini će se slučajeva morati obratiti predmetnoj instituciji i zatražiti dodatne informacije, npr. popis transakcija (obično na temelju sudskog odobrenja).

Predloženim mjerama neće se izmijeniti temeljne funkcije ili organizacijski status financijsko-obavještajnih jedinica, koje će i dalje obavljati iste funkcije kako je utvrđeno u nacionalnom zakonodavstvu i zakonodavstvu Unije koje je već na snazi.

Prijedlogom se olakšava suradnja među financijsko-obavještajnim jedinicama te suradnja između financijsko-obavještajnih jedinica i nadležnih tijela. Taj se okvir za razmjenu informacija odobrava pod posebnim uvjetima i ograničen je na konkretna kaznena djela (pranje novca i predikatna kaznena djela, financiranje terorizma) te na teška kaznena djela. On sadržava niz zaštitnih mjera za zaštitu privatnosti i osobnih podataka, uvijek u cilju poboljšanja domaće i prekogranične suradnje te razmjene informacija, kao i sprečavanja počinitelja kaznenih djela da ostvaruju prednost iskorištavanjem razlike među nacionalnim zakonodavstvima. Slučajevi i uvjeti u kojima je razmjena financijskih podataka dopuštena isto su tako ograničeni na iscrpan popis nadležnih tijela. Tim će se nadležnim tijelima pristup financijskim podacima i njihova razmjena omogućiti samo u pogledu određenog popisa kaznenih djela i u skladu s nacionalnim postupovnim zaštitnim mjerama i mjerama za zaštitu privatnosti.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj je Prijedlog u obliku direktive kako bi se samo utvrdio cilj koji države članice moraju ostvariti, a da im se pritom omogući da izrade vlastito zakonodavstvo za postizanje tih ciljeva. Druga sredstva ne bi bila prikladna jer je cilj mjere usklađivanje zakonodavstva država članica u pogledu toga kojim se tijelima odobrava pristup nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka. Stoga ne bi bio prikladan nijedan drugi instrument osim direktive.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Pristup nadležnih tijela nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa

Komisija se u pogledu ovog Prijedloga savjetovala sa sljedećim tijelima: tijelima za izvršavanje zakonodavstva, uredima za oduzimanje imovinske koristi, nacionalnim tijelima koja istražuju predmete korupcije i financijskog kriminala, financijsko-obavještajnim jedinicama, OLAF-om i Europolom, nacionalnim tijelima za zaštitu podataka i europskim nadzornikom za zaštitu podataka (EDPS), bankama, financijskim institucijama, bankarskim udruženjima na nacionalnoj razini ili na razini EU-a, tijelima odgovornima za upravljanje postojećim nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka (ili kojima je povjeren njihov razvoj ako još nisu uspostavljeni) te javnošću.

Primijenjene metode i alati obuhvaćali su sljedeće:

- savjetovanje o početnoj procjeni učinka (od 9. kolovoza 2017. do 6. rujna 2017., u okviru kojeg je svaka zainteresirana strana mogla dostaviti povratne informacije),
- javno savjetovanje (otvoreno za dostavljanje povratnih informacija za sve zainteresirane strane u razdoblju od 12 tjedana, od 17. listopada 2017. do 9. siječnja 2018.),
- ciljanu anketu usmjerenu na urede za oduzimanje imovinske koristi i tijela za suzbijanje korupcije država članica iz lipnja 2016.,
- sastanak stručnjaka o proširenju pristupa tijela za izvršavanje zakonodavstva centraliziranim registrima bankovnih računa održan od 25. do 26. listopada 2017.,
- nastavno na sastanak stručnjaka o proširenju pristupa tijela za izvršavanje zakonodavstva centraliziranim registrima bankovnih računa Komisija je poslala dodatna pitanja nizu delegacija,
- savjetovanje s uredima za oduzimanje imovinske koristi tijekom sastanka Platforme ureda EU-a za oduzimanje imovinske koristi održanog od 12. do 13. prosinca 2017.,
- sastanak na visokoj razini o ocjeni potrebe za dodatnim mjerama za olakšavanje pristupa financijskim informacijama održan 20. studenoga 2017.,
- sastanak za raspravu o suradnji između financijsko-obavještajnih jedinica i tijela za izvršavanje zakonodavstva održan od 6. do 7. ožujka 2018.

Kad je riječ o pristupu centraliziranim registrima bankovnih računa, tijela za izvršavanje zakonodavstva u potpunosti su podržala inicijativu i potvrdila sljedeće:

- brzi pristup informacijama o bankovnim računima ključan je za djelotvorno obavljanje njihovih zadaća,
- trenutačna praksa izdavanja „bjanko zahtjeva” iznimno je nezadovoljavajuća sa stajališta „učinkovitosti”, stvara znatno administrativno opterećenje i bankama i njima samima te usporava istrage,
- u državama članicama primjenjuju se različiti pristupi kad je riječ o pristupu tijela za izvršavanje zakonodavstva. U nekim državama članicama nekoliko policijskih tijela, ureda za oduzimanje imovinske koristi i agencija za suzbijanje korupcije imaju pristup, dok u drugima nemaju.

Bankarska udruženja ponovno su potvrdila svoju potpunu predanost borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma te su tvrdila sljedeće:

- odluku o tome treba li sustav biti centraliziran ili decentraliziran trebalo bi donijeti na nacionalnoj razini,
- u okviru inicijative trebalo bi voditi računa o tome da se ne povrijede temeljna prava pojedinaca na privatnost podataka.

EDPS i nacionalna tijela za zaštitu podataka istaknuli su sljedeće:

- praksa slanja bjanko zahtjeva nije zadovoljavajuća sa stajališta zaštite podataka,
- postoji potreba za dobrim opravdanjem proširenja pristupa i moraju se osigurati potrebne zaštitne mjere,
- svi budući zakonodavni prijedlozi moraju u potpunosti biti u skladu s europskim okvirom za zaštitu podataka.

Ti su stavovi uzeti u obzir u pripremi ovog Prijedloga.

Razmjena informacija između financijsko-obavještajnih jedinica i nadležnih tijela

Savjetovanje s financijsko-obavještajnim jedinicama i nadležnim tijelima

Komisija je u ožujku 2018. organizirala sastanak kako bi se raspravilo o suradnji između financijsko-obavještajnih jedinica i tijela za kazneni progon. Provedeno je savjetovanje s državama članicama, koje su dostavile mišljenje o sljedećim pitanjima:

i. pristupu financijsko-obavještajnih jedinica informacijama tijela za kazneni progon na domaćoj razini, gdje se čini da sve financijsko-obavještajne jedinice imaju pristup, izravan ili neizravan (putem časnika za vezu policije koji rade u financijsko-obavještajnim jedinicama). Glavna razlika u državama članicama vrsta je informacija kojima financijsko-obavještajne jedinice imaju pristup. Financijsko-obavještajne jedinice potvrdile su da bi usklađivanje vrsta informacija kojima imaju pristup bilo važno;

ii. pristupu nadležnih tijela financijskim informacijama putem financijsko-obavještajnih jedinica, gdje se čini da nijedna financijsko-obavještajna jedinica nadležnim tijelima ne odobrava izravan pristup svojim bazama podataka. Međutim, policijske financijsko-obavještajne jedinice sposobne su jednostavno odgovoriti na zahtjeve nadležnih tijela za informacije. To nije tako jednostavno kad je riječ o administrativnim financijsko-obavještajnim jedinicama;

iii. dijagonalnoj suradnji tj. suradnji između financijsko-obavještajne jedinice u jednoj državi članici i nadležnih tijela u drugoj državi članici, koja može biti izravna ili neizravna (tj. putem financijsko-obavještajne jedinice u državi članici nadležnih tijela koja su podnijela zahtjev), gdje su se sve države članice usprotivile ideji izravne dijagonalne suradnje i sve su zagovarale neizravnu dijagonalnu suradnju;

iv. suradnji s Europolom, gdje osam financijsko-obavještajnih jedinica već razmjenjuje informacije s Europolom. Financijsko-obavještajne jedinice općenito su izrazile interes za razmjenu informacija s Europolom, ali pod uvjetom da su te razmjene recipročne.

• **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Putem platforme financijsko-obavještajnih jedinica Unije proveden je postupak evidentiranja za utvrđivanje praktičnih prepreka u pogledu pristupa, razmjene i uporabe informacija te operativne suradnje, a rezultati su trebali biti poznati do kraja 2016.

Savjetovanje je započelo u okviru internetskog istraživanja EUSurvey pokrenutog 14. travnja 2016. kako bi se prikupile informacije od financijsko-obavještajnih jedinica. Istraživanje je podijeljeno u devet tematskih područja, u rasponu od domaćih značajki financijsko-obavještajnih jedinica do kapaciteta za sudjelovanje u suradnji između dviju financijsko-obavještajnih jedinica u različitim oblicima, i obuhvaćalo je 290 pitanja.

Završno izvješće doneseno u prosincu 2016. objavljeno je na *web*-mjestu „Registra stručnih skupina Komisije i drugih sličnih subjekata” kao prilog zapisniku sa 31. sastanka platforme financijsko-obavještajnih jedinica EU-a na <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/>.

Komisija je upotrijebila i izvješće Financijsko-obavještajne skupine Europolu „Od sumnje do djelovanja – preinaka financijskih obavještajnih podataka radi boljeg operativnog učinka” izdano 2017.

• **Procjena učinka**

Ovaj je Prijedlog potkrijepljen procjenom učinka u kojoj su ocijenjeni načini za proširenje pristupa nadležnih tijela financijskim informacijama u svrhu istrage kaznenih djela, a posebno su analizirana dva pitanja: pitanje pristupa nadležnih tijela centraliziranim registrima bankovnih računa ili sustavima za dohvat podataka te pitanje unaprjeđenja suradnje između financijsko-obavještajnih jedinica i nadležnih tijela.

Izvješće o procjeni učinka podneseno je Odboru za regulatorni nadzor 31. siječnja 2018. Odbor za regulatorni nadzor dao je pozitivno mišljenje sa zadržkama 26. ožujka 2018.

U procjeni učinka ispitane su sljedeće opcije:

(1) osnovna opcija:

(2) nezakonodavna opcija – opcija 0;

(3) zakonodavne opcije:

- opcija A odnosila se na vrste kaznenih djela u svrhu čijeg bi sprečavanja i suzbijanja nadležna tijela mogla pristupiti informacijama i razmjenjivati ih.

Opcija A.1. bila je ograničena na sprečavanje i suzbijanje pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma.

Opcija A.2. bila je ograničena na sprečavanje i suzbijanje europskih kaznenih djela.

Opcija A.3. bila je ograničena na sprečavanje i suzbijanje teških kaznenih djela u skladu s Uredbom o Europolu,

- u okviru opcije B ispitani su načini pristupa podacima.

Opcija B.1. odnosila se na načine pristupa nadležnih tijela centraliziranim registrima bankovnih računa, pri čemu se opcijom B.1.a predviđao izravan pristup, a opcijom B.1.b predviđao se neizravan pristup.

Opcija B.2. odnosila se na načine pristupa nadležnih tijela svim financijskim informacijama, pri čemu se opcijom B.2.a predviđao izravan pristup informacijama iz financijskih institucija, a opcijom B.2.b predviđao se neizravan pristup putem financijsko-obavještajnih jedinica.

Opcija B.3. odnosila se na razmjenu informacija među financijsko-obavještajnim jedinicama te zahtjeve financijsko-obavještajnih jedinica za informacije nadležnim tijelima, pri čemu se u okviru opcije B.3.a ispitivala izravna suradnja, dok se u okviru opcije B.3.b ispitivala opcija uspostave središnje financijsko-obavještajne jedinice EU-a,

- U okviru opcije C ispitane su kategorije tijela koje bi imale koristi od pristupa informacijama i njihove razmjene. Opcija C.1. obuhvaćala je nadležna tijela iz Direktive o zaštiti podataka kada ih obrađuje policija, dok je u opciji C.2. proširena suradnja s drugim tijelima, odnosno uredima za oduzimanje imovinske koristi, Europolom i OLAF-om.

Opcije su ocijenjene s obzirom na gospodarske i društvene učinke te učinke na temeljna prava.

Ovaj Prijedlog odgovara opcijama politike iz Procjene učinka kojima se daje prednost.

Opcija kojoj se daje prednost, kad je riječ o pristupu centraliziranim registrima bankovnih računa, donošenje je zakonodavnog instrumenta EU-a kojim bi se nadležnim tijelima odobrio izravan pristup. Taj bi se pristup trebao odobriti za potrebe kaznenih istraga svih oblika teških kaznenih djela iz članka 3. stavka 1. Uredbe o Europolu. Europolov pristup trebao bi biti neizravan, ali istrage koje podupire Europol imale bi koristi i od pristupa informacijama koje se čuvaju u centraliziranim registrima bankovnih računa.

Izravan pristup centraliziranim registrima bankovnih računa ili sustavima za dohvat podataka dopušten je u okviru opcije kojoj se daje prednost jer oni sadržavaju ograničene informacije. U okviru opcije kojoj se daje prednost zadiranje u pravo na zaštitu osobnih podataka bit će svedeno na najmanju moguću mjeru. Prava pristupa ograničena su i usmjerena samo na tijela koja su nužna u svakom predmetu, čime se osigurava proporcionalnost kad je riječ o zadiranju u zaštitu osobnih podataka.

Opcija kojoj se daje prednost uključivala bi i odredbe za olakšavanje razmjena podataka među financijsko-obavještajnim jedinicama te recipročno između financijsko-obavještajnih jedinica i nadležnih tijela. Bila bi uređena i mogućnost da Europol isto tako zatraži informacije od financijsko-obavještajnih jedinica. S obzirom na osjetljivu prirodu tih informacija, u okviru opcije kojoj se daje prednost predvidjele bi se stroge zaštitne mjere za zaštitu podataka.

- **Primjerenost propisa i pojednostavnjivanje**

U listopadu 2000. donesena je Odluka Vijeća 2000/642/PUP o uređenju suradnje između financijsko-obavještajnih jedinica država članica vezano za razmjenu informacija. Predmet te odluke Vijeća uređen je drugim aktima Unije i stoga ona trenutačno nema dodanu vrijednost. Stoga se ovim Prijedlogom ta odluka stavlja izvan snage.

- **Temeljna prava**

Ovom će se inicijativom nadležnim tijelima osigurati pristup mehanizmima kojima se centraliziraju osobni podaci koji se odnose na fizičke osobe ili iz kojih se osobni podaci mogu dohvatiti. To će imati utjecaj na temeljna prava ispitanika. Konkretno, zadire se u pravo na privatnost i pravo na zaštitu osobnih podataka na temelju članka 7. odnosno članka 8. Povelje EU-a o temeljnim pravima.

Kad je riječ o pravu na privatnost na temelju članka 7. Povelje, iako je utjecaj znatan s obzirom na broj ljudi koji bi bili time pogođeni, zadiranje će biti relativno ograničeno u smislu težine jer podaci kojima se može pristupiti i koje se može pretraživati ne obuhvaćaju financijske transakcije ili saldo računa. Obuhvaćat će samo ograničen skup informacija (npr. ime vlasnika, datum rođenja, broj bankovnog računa) koje su doista potrebne kako bi se utvrdilo u kojim bankama osoba koja je predmet istrage ima bankovne račune.

Kad je riječ o pravu na zaštitu osobnih podataka na temelju članka 8. Povelje, informacije o bankovnim računima i druge vrste financijskih informacija čine ili mogu činiti osobne podatke te pristup tim podacima u skladu s ovom zakonodavnom inicijativom čini obradu osobnih podataka. Primjenjuju se sve odredbe Direktive o zaštiti podataka kada ih obrađuje policija.

U Prijedlogu se navode svrhe za obradu osobnih podataka i zahtijeva popis imenovanih nadležnih tijela koja imaju pravo zatražiti informacije. Razmjene informacija bit će ograničene na pojedini slučaj, to jest samo ako je relevantno za konkretni predmet za potrebe suzbijanja teških kaznenih djela navedenih na iscrpnom popisu.

Prijedlog sadržava i posebne odredbe o vođenju evidencije, evidencijama zahtijeva za informacije, ograničenjima prava i obradi posebnih kategorija osobnih podataka („podaci osjetljive prirode”).

I Europolu će se putem europskih nacionalnih jedinica odobriti izravan pristup informacijama koje se čuvaju u centraliziranim registrima bankovnih računa ili sustavima za dohvat podataka te će mu se ponuditi mogućnost razmjene podataka s financijsko-obavještajnim jedinicama kako bi ispunio svoje zadaće (podupiranje i jačanje djelovanja država članica u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona konkretnih kaznenih djela u njegovoj nadležnosti) u skladu sa svojim mandatom. Primjenjuju se sve zaštitne mjere predviđene u poglavljima VI. i VII. Uredbe (EU) 2016/794.

Kad je riječ o postupovnim pravima, ukidanje potrebe za sudskim odobrenjem koja postoji u nekim državama članicama imalo bi vrlo ozbiljan učinak. Stoga će se na razmjene informacija između financijsko-obavještajnih jedinica i nadležnih tijela primjenjivati nacionalne postupovne zaštitne mjere.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog ne utječe na proračun EU-a.

5. OSTALI DIJELOVI

• **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Prijedlogom se predviđa izvješćivanje Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Direktive, tri godine nakon datuma prenošenja, te svake tri godine nakon toga.

Komisija će isto tako provesti evaluaciju djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti EU-a nastalog pravnog okvira najranije šest godina nakon datuma prenošenja kako se osiguralo da postoji dovoljno podataka o funkcioniranju Direktive. Evaluacija obuhvaća savjetovanja s dionicima kako bi se prikupile povratne informacije o učincima zakonodavnih izmjena. Referentna vrijednost za mjerenje napretka osnovna je situacija u trenutku stupanja na snagu zakonodavnog akta. Komisija će Europskom parlamentu i Vijeću predstaviti izvješće o funkcioniranju Direktive. Izvješće uključuje i evaluaciju načina na koji su se poštovala temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

Kako bi osigurala djelotvornu provedbu predviđenih mjera i pratila njezine rezultate, Komisija će blisko surađivati s relevantnim dionicima iz nacionalnih tijela država članica. Komisija će donijeti program za praćenje ishoda, rezultata i učinaka te direktive. U programu praćenja utvrđuju se sredstva i vremenski razmaci za prikupljanje podataka i drugih potrebnih dokaza. Države članice trebale bi izvješćivati Komisiju na godišnjoj osnovi o nekim informacijama koje se smatraju bitnima za djelotvorno praćenje primjene te uredbe. Godišnja izvješća država članica trebala bi posebno obuhvaćati broj pretraživanja koja su imenovana nacionalna nadležna tijela provela za potrebe pribavljanja informacija o bankovnim računima iz nacionalnih centraliziranih registara bankovnih računa i/ili sustava za dohvat podataka te uvjete za izdavanje zahtjeva, osnove za odbijanje, uvjete za daljnju uporabu, rokove za odgovor na zahtjev, primjenu zaštitnih mjera pri obradi osobnih podataka te opis međunarodne suradnje i razmjene informacija između financijsko-obavještajnih jedinica i nadležnih tijela.

Za potrebe izvješćivanja Komisija uzima u obzir posebne statističke podatke koje će države članice morati dostaviti.

• **Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)**

Za ovaj Prijedlog nije potrebna objava dokumenata s objašnjenjima o prenošenju.

• **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

U članku 1. utvrđuje se predmet akta i navodi da se njime olakšava pristup nadležnih tijela financijskim informacijama i informacijama o bankovnim računima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teških kaznenih djela. Utvrđuje se i da se aktom olakšava pristup financijsko-obavještajnih jedinica informacijama o izvršavanju zakonodavstva.

U članku 2. utvrđuju se definicije pojmova koji se upotrebljavaju u Prijedlogu.

U članku 3. predviđa se obveza država članica da odrede koja su njihova nadležna tijela ovlaštena pristupiti nacionalnim središnjim registrima bankovnih računa i pretraživati ih te zatražiti i primati informacije. Tim se člankom predviđa i objava tih nadležnih tijela u *Službenom listu Europske unije*.

U članku 4. za imenovana nadležna tijela predviđa se izravan pristup registrima i utvrđuju svrhe za koje su osigurani izravan pristup i pretraživanje, odnosno u svrhu sprečavanja,

otkrivanja, istrage ili progona kaznenih djela navedenih u Prilogu I. Uredbi (EU) 2016/794, to jest Uredbi o Europolu, ili potpore kaznenoj istrazi, što uključuje identifikaciju, praćenje, zamrzavanje i oduzimanje imovine povezane s takvim istragama.

U članku 5. utvrđuju se uvjeti za pristup imenovanih nadležnih tijela i njihova pretraživanja.

U članku 6. od država članica zahtijeva se da prate pristup imenovanih nadležnih tijela i njihova pretraživanja. Tijela koja upravljaju centraliziranim registrima bankovnih računa moraju voditi evidenciju svih pristupa u skladu s ovom Direktivom te se navode konkretni elementi tih evidencija.

U članku 7. predviđeno je da se mora osigurati da je svaka financijsko-obavještajna jedinica dužna odgovoriti na zahtjeve imenovanih nadležnih tijela država članica za financijske informacije ili financijsku analizu. Na taj se postupak primjenjuju nacionalne postupovne zaštitne mjere.

U članku 8. predviđeno je da se mora osigurati da su imenovana nadležna tijela država članica dužna odgovoriti na zahtjeve financijsko-obavještajnih jedinica za informacije o kaznenom progonu. Na taj se postupak primjenjuju nacionalne postupovne zaštitne mjere.

U članku 9. predviđa se razmjena informacija među financijsko-obavještajnim jedinicama različitih država članica, uključujući rokove za odgovor i sigurne kanale za razmjenu informacija.

U članku 10. utvrđuju se uvjeti za pristup Eurola informacijama o bankovnim računima i za razmjenu informacija između Eurola i financijsko-obavještajnih jedinica.

U članku 11. propisuje se obveza da obradu osobnih podataka provode samo osobe unutar Eurola koje su posebno imenovane i ovlaštene za obavljanje tih zadaća.

U članku 12. utvrđuje se područje primjene poglavlja V.

U članku 13. predviđaju se uvjeti za obradu osobnih podataka osjetljive prirode.

U članku 14. predviđa se obveza država članica da vode evidenciju o svim zahtjevima na temelju prijedloga.

U članku 15. utvrđuju se uvjeti za ograničenje prava ispitanika na pristup osobnim podacima u određenim slučajevima.

U članku 16. utvrđuje se da će Komisija uspostaviti detaljan program za praćenje ishoda, rezultata i učinaka ove Direktive. Propisuje se da će države članice Komisiji dostaviti te informacije kako bi joj pomogle u izvršavanju dužnosti na temelju članka 18. Tom se odredbom predviđa i obveza država članica da vode posebne statistike koje se odnose na ovaj Prijedlog i dostavljaju ih Komisiji.

U članku 17. uređuje se odnos ovog Prijedloga i bilateralnih ili multilateralnih sporazuma koje su sklopile države članice ili Unija.

U članku 18. predviđa se obveza Komisije da tri godine nakon prenošenja i svake tri godine nakon toga Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi ove Direktive.

U članku 19. utvrđuju se rokovi za prenošenje ove Direktive.

Člankom 20. stavlja se izvan snage Odluka Vijeća 2000/642/PUP, koja je sada suvišna s obzirom na Četvrtu direktivu o sprečavanju pranja novca.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2000/642/PUP

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 87. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Olakšavanje uporabe financijskih informacija potrebno je radi sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teških kaznenih djela.
- (2) Kako bi se povećala sigurnost u državama članicama i u Uniji, potrebno je poboljšati pristup financijsko-obavještajnih jedinica i javnih tijela odgovornih za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon teških oblika kaznenih djela informacijama kako bi se ojačala njihova sposobnost za provođenje financijskih istraga i poboljšala njihova međusobna suradnja.
- (3) U svojem Akcijskom planu za jačanje borbe protiv financiranja terorizma³ Komisija se obvezala istražiti mogućnost posebnog pravnog instrumenta za proširenje pristupa tijela država članica, odnosno tijela nadležnih za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela, ureda za oduzimanje imovinske koristi, poreznih tijela i tijela za suzbijanje korupcije centraliziranim registrima bankovnih računa. Osim toga, Akcijskim planom iz 2016. predviđeno je i evidentiranje prepreka u pogledu pristupa, razmjene i uporabe informacija te operativne suradnje među financijsko-obavještajnim jedinicama.
- (4) Direktivom (EU) 2015/849⁴ od država članica zahtijeva se da uspostave centralizirane registre bankovnih računa ili sustave za dohvat podataka kako bi se omogućila

---

¹ SL C , str. .

² SL C , str. .

³ COM (2016) 50 od 2.2.2016.

⁴ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ, SL L 141 od 5.6.2015., str. 73.

pravodobna identifikacija osoba koje su vlasnici bankovnih računa i računa za plaćanje te depozitnih sigurnosnih kutija.

- (5) U skladu s Direktivom (EU) 2015/849 informacije koje se čuvaju u tim registrima izravno su dostupne financijsko-obavještajnim jedinicama, a dostupne su i nacionalnim tijelima nadležnima za sprečavanje pranja novca, predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma.
- (6) Neposredan i izravan pristup informacijama koje se čuvaju u centraliziranim registrima bankovnih računa često je nužan za uspjeh kaznene istrage ili za pravodobnu identifikaciju, praćenje i zamrzavanje povezane imovine u svrhu njezina oduzimanja. Izravan pristup najneposrednija je vrsta pristupa informacijama koje se čuvaju u centraliziranim registrima bankovnih računa. Stoga bi se ovom Direktivom trebala utvrditi pravila o odobrenju izravnog pristupa informacijama koje se čuvaju u centraliziranim registrima bankovnih računa imenovanim tijelima država članica i drugim tijelima nadležnima za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela.
- (7) S obzirom na to da u svakoj državi članici postoje brojna nadležna tijela ili druga tijela nadležna za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela, te kako bi se osigurao razmjern pristup financijskim i drugim informacijama na temelju ove Direktive, države članice trebale bi biti obvezne odrediti koja bi tijela trebalo ovlastiti za pristup centraliziranim registrima bankovnih računa i podnošenje zahtjeva za informacije financijsko-obavještajnim jedinicama za potrebe ove Direktive.
- (8) Urede za oduzimanje imovinske koristi trebalo bi imenovati među nadležnim tijelima i trebali bi imati izravan pristup informacijama koje se čuvaju u centraliziranim registrima bankovnih računa kada sprečavaju, otkrivaju ili istražuju konkretno teško kazneno djelo ili pružaju potporu konkretnoj kaznenoj istrazi, uključujući identificiranje, praćenje i zamrzavanje imovine.
- (9) U mjeri u kojoj su porezna tijela i agencije za suzbijanje korupcije u skladu s nacionalnim pravom nadležne za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela, i njih bi trebalo smatrati tijelima koja se može imenovati za potrebe ove Direktive. Administrativne istrage ne bi trebale biti obuhvaćene ovom Direktivom.
- (10) Počinitelji kaznenih djela, posebno zločinačke skupine i teroristi, često djeluju u različitim državama članicama, a njihova se imovina, uključujući bankovne račune, često nalazi u drugim državama članicama. S obzirom na prekograničnu dimenziju teških kaznenih djela, uključujući terorizam, i povezanih financijskih aktivnosti nadležna tijela koja provode istrage često moraju ostvariti pristup informacijama o bankovnim računima u drugim državama članicama.
- (11) Informacije koje su nadležna tijela pribavila od nacionalnih centraliziranih registara bankovnih računa mogu se razmjenjivati s nadležnim tijelima koja se nalaze u različitoj državi članici u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2006/960/PUP⁵ i Direktivom 2014/41/EU⁶ Europskog parlamenta i Vijeća.
- (12) Direktivom (EU) 2015/849 bitno se ojačao pravni okvir Unije kojim se uređuju djelovanje i suradnja financijsko-obavještajnih jedinica. Ovlasti financijsko-

⁵ Okvirna odluka Vijeća 2006/960/PUP od 18. prosinca 2006. o pojednostavljenju razmjene informacija i obavještajnih podataka između tijela zaduženih za izvršavanje zakona u državama članicama Europske unije, SL L 386, 29.12.2006., str. 89.

⁶ Direktiva 2014/41/EU od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima, SL L 130 od 1.5.2014., str. 1.

obavještajnih jedinica obuhvaćaju pravo na pristup financijskim i administrativnim informacijama te informacijama o kaznenom progonu koje su im potrebne za suzbijanje pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma. Međutim, u pravu Unije nisu utvrđeni svi konkretni alati i mehanizmi koje financijsko-obavještajne jedinice moraju imati na raspolaganju kako bi pristupile takvim informacijama i izvršile svoje zadaće. Budući da su države članice i dalje u potpunosti odgovorne za uspostavu financijsko-obavještajnih jedinica i odlučivanje o njihovoj organizacijskoj prirodi, različite financijsko-obavještajne jedinice imaju različite razine pristupa regulatornim bazama podataka, što dovodi do nedostatne razmjene informacija između tijela za kazneni progon ili tužiteljstva te financijsko-obavještajnih jedinica.

- (13) Kako bi se povećale pravna sigurnost i operativna djelotvornost, ovom bi Direktivom trebalo utvrditi pravila za jačanje sposobnosti financijsko-obavještajnih jedinica za dijeljenje informacija sa svojim imenovanim nadležnim tijelima u pogledu svih teških kaznenih djela.
- (14) Ovom bi se Direktivom trebao utvrditi i jasno definiran pravni okvir kako bi se financijsko-obavještajnim jedinicama omogućilo da zatraže relevantne podatke koje su pohranila imenovana nadležna tijela u svrhu djelotvornog sprečavanja i suzbijanja pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma.
- (15) Dijeljenje informacija među financijsko-obavještajnim jedinicama i s nadležnim tijelima trebalo bi biti dopušteno samo kada je to potrebno i na osnovi pojedinog slučaja, ili za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon teških kaznenih djela ili kad je riječ o pranju novca, povezanim predikatnim kaznenim djelima i financiranju terorizma.
- (16) Kako bi joj se omogućilo djelotvornije sprečavanje i suzbijanje pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma te ojačala njezina uloga u pružanju financijskih informacija i analiza, financijsko-obavještajna jedinica trebala bi biti ovlaštena razmjenjivati informacije ili analize koje već posjeduje ili koje se mogu pribaviti od obveznikâ na zahtjev druge financijsko-obavještajne jedinice ili nadležnog tijela u njezinoj državi članici. Ta razmjena ne bi trebala ometati aktivnu ulogu financijsko-obavještajne jedinice u širenju svoje analize drugim financijsko-obavještajnim jedinicama ako se u toj analizi otkrivaju činjenice, postupci ili sumnja na pranje novca i financiranje terorizma koji su u izravnom interesu tih drugih financijsko-obavještajnih jedinica. Financijska analiza obuhvaća operativnu analizu koja je usmjerena na pojedinačne slučajeve i konkretne ciljeve ili na odgovarajuće odabrane informacije, ovisno o vrsti i količini primljenih objava i očekivanoj uporabi informacija nakon širenja te stratešku analizu usmjerenu na kretanja i strukture pranja novca i financiranja terorizma. Međutim, ovom se Direktivom ne bi trebali dovesti u pitanje organizacijski status i uloga dodijeljeni financijsko-obavještajnim jedinicama u skladu s nacionalnim pravom država članica.
- (17) Rokovi za razmjene informacija među financijsko-obavještajnim jedinicama potrebni su kako bi se osigurala brza, djelotvorna i dosljedna suradnja. Dijeljenje informacija potrebnih za rješavanje prekograničnih predmeta i istraga trebalo bi se provoditi istom brzinom i trebalo bi mu dati jednak prioritet kao i u slučaju sličnog domaćeg predmeta. Trebalo bi odrediti rokove kako bi se osiguralo djelotvorno dijeljenje informacija u razumnom roku ili kako bi se ispunili postupovni zahtjevi. Kraći rokovi trebali bi se odrediti u opravdanim slučajevima, ako se zahtjevi odnose na konkretna

teška kaznena djela, kao što su kaznena djela terorizma i kaznena djela koja se odnose na terorističku skupinu ili aktivnosti kako je utvrđeno u pravu Unije.

- (18) Za razmjene informacija među financijsko-obavještajnim jedinicama trebalo bi upotrebljavati sigurna sredstva za razmjenu informacija, posebno decentraliziranu računalnu mrežu FIU.net („FIU.net”) kojom od 1. siječnja 2016. upravlja Europol, ili njezina sljednika i tehnike koje nudi FIU.net.
- (19) S obzirom na osjetljivu prirodu financijskih podataka koje bi financijsko-obavještajne jedinice trebale analizirati i potrebne mjere za zaštitu podataka, ovom bi Direktivom trebalo konkretno utvrditi vrstu i opseg informacija koje se mogu razmjenjivati među financijsko-obavještajnim jedinicama i s imenovanim nadležnim tijelima. Ovom Direktivom ne bi trebalo uvesti izmjene trenutačno usuglašenih metoda prikupljanja podataka.
- (20) Na temelju svojih specifičnih nadležnosti i zadaća kako su utvrđene u članku 4. Uredbe (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ Europol pruža potporu prekograničnim istragama država članica o aktivnostima pranja novca transnacionalnih zločinačkih organizacija. U skladu s Uredbom (EU) 2016/794 nacionalne jedinice Europolu su za vezu između Europolu i tijela država članica nadležnih za istragu kaznenih djela. Kako bi se Europolu pružile informacije potrebne za izvršavanje njegovih zadaća, države članice trebale bi propisati da njihova financijsko-obavještajna jedinica odgovara na zahtjeve Europolu za financijske informacije i financijsku analizu putem odgovarajuće nacionalne jedinice Europolu. Države članice trebale bi propisati i da njihova nacionalna jedinica Europolu odgovara na zahtjeve Europolu za informacije o bankovnim računima. Zahtjevi Europolu moraju biti propisno obrazloženi. Moraju se podnositi na pojedinačnoj osnovi, u okviru odgovornosti Europolu i u svrhu obavljanja njegovih zadaća.
- (21) U ovoj Direktivi trebalo bi uzeti u obzir i činjenicu da su, u skladu s člankom 43. Uredbe (EU) 2017/1939⁸, delegirani europski tužitelji Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašteni pribaviti sve relevantne informacije pohranjene u nacionalnim bazama podataka o kaznenim istragama i kaznenom progonu te u drugim relevantnim registrima tijela javne vlasti, uključujući centralizirane registre bankovnih računa i sustave za dohvat podataka, pod uvjetima koji su isti kao uvjeti koji se u sličnim predmetima primjenjuju u skladu s nacionalnim pravom.
- (22) Kako bi se postigla odgovarajuća ravnoteža između učinkovitosti i visoke razine zaštite podataka, države članice trebale bi biti obvezne osigurati da je obrada financijskih informacija osjetljive prirode tijekom koje bi se mogli otkriti rasno ili etničko podrijetlo, politička mišljenja, vjerska ili filozofska uvjerenja, članstvo u sindikatu ili podaci o zdravlju, spolnom životu ili spolnoj orijentaciji osobe dopuštena jedino u mjeri u kojoj je to zaista potrebno i relevantno za konkretnu istragu.
- (23) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji i u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.) i pravo na zaštitu osobnih podataka (članak 8.), u međunarodnom pravu i međunarodnim sporazumima čije su

---

⁷ Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP, SL L 135, 24.5.2016., str. 53.

⁸ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”), SL L 283, 31.10.2017., str. 1.

stranke Unija ili sve države članice, uključujući Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te u ustavima država članica u njihovim područjima primjene.

- (24) Ključno je osigurati da se u okviru obrade osobnih podataka na temelju ove Direktive u potpunosti poštuje pravo na zaštitu osobnih podataka. Svaka takva obrada podliježe Direktivi (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća⁹, u njihovim područjima primjene. Kad je riječ o pristupu uređâ za oduzimanje imovinske koristi centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka, primjenjuje se Direktiva (EU) 2016/680, dok se članak 5. stavak 2. Odluke Vijeća 2007/845/PUP ne bi trebao primjenjivati. Kad je riječ o Europolu primjenjuje se Uredba (EU) 2016/794. Posebne i dodatne zaštitne mjere i uvjete za osiguranje zaštite osobnih podataka trebalo bi utvrditi u ovoj Direktivi s obzirom na mehanizme za osiguranje obrade podataka osjetljive prirode i evidencije o zahtjevima za informacije.
- (25) Osobne podatke pribavljene na temelju ove Direktive trebala bi obrađivati samo nadležna tijela ako je to potrebno i razmjerno za potrebe sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teških kaznenih djela.
- (26) Nadalje, kako bi se poštovalo pravo na zaštitu osobnih podataka i pravo na privatnost te ograničio učinak pristupa informacijama sadržanima u centraliziranim registrima bankovnih računa i sustavima za dohvat podataka, bitno je predvidjeti uvjete za ograničenje pristupa. Konkretno, države članice trebale bi osigurati da se odgovarajuće politike i mjere zaštite osobnih podataka primjenjuju na pristup podacima nadležnih tijela za potrebe ove Direktive. Samo bi ovlaštene osobe trebale imati pristup informacijama koje sadržavaju osobne podatke koji se mogu pribaviti od centraliziranih registara bankovnih računa ili u okviru postupaka provjere autentičnosti.
- (27) Prijenos financijskih podataka u treće zemlje i međunarodnim partnerima za potrebe utvrđene u ovoj Direktivi trebalo bi dopustiti samo pod uvjetima utvrđenima u poglavlju V. Direktive (EU) 2016/680 ili poglavlju V. Uredbe (EU) 2016/679.
- (28) Komisija bi trebala izvijestiti o provedbi ove Direktive tri godine nakon datuma njezina prenošenja i svake tri godine nakon toga. U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva¹⁰ Komisija bi trebala provesti i evaluaciju ove Direktive na temelju informacija prikupljenih pomoću posebnih mehanizama praćenja kako bi ocijenila stvarne učinke Direktive i potrebu za bilo kakvim daljnjim djelovanjem.
- (29) Ovom se Direktivom nastoji osigurati donošenje pravila kojima se građanima Unije pruža veća razina sigurnosti sprečavanjem i suzbijanjem kriminaliteta u skladu s člankom 67. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Zbog svoje transnacionalne prirode terorističke i kriminalne prijetnje pogađaju Uniju u cjelini te zahtijevaju odgovor na razini Unije. Počinitelji kaznenih djela mogu iskoristiti i imat će korist od neučinkovite uporabe informacija o bankovnim računima i financijskih informacija u jednoj državi članici, što može imati posljedice u drugoj državi članici. Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti ciljeve ove Direktive, nego se oni na bolji

⁹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

¹⁰ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.; SL L 123, 12.5.2016., str. 1.–14.

način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

- (30) Odluku Vijeća 2000/642/PUP trebalo bi staviti izvan snage jer je njezin predmet uređen drugim aktima Unije i više nije potrebna.
- (31) [U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Ujedinjena Kraljevina i Irska obavijestile su da žele sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive.]
- (32) [U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog protokola, Ujedinjena Kraljevina i Irska ne sudjeluju u donošenju i primjeni ove Direktive te ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.]
- (33) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (34) U skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001¹¹ Europskog parlamenta i Vijeća provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka [koji je dostavio svoje mišljenje ...¹²],

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Poglavlje I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Direktivom utvrđuju mjere za olakšavanje pristupa nadležnih tijela financijskim informacijama i informacijama o bankovnim računima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teških kaznenih djela. Njome se predviđaju i mjere kojima se financijsko-obavještajnim jedinicama olakšava pristup informacijama o kaznenom progonu i olakšava međusobna suradnja financijsko-obavještajnih jedinica.
2. Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje:
  - (a) odredbe Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća te s njima povezane odredbe u nacionalnom pravu država članica, uključujući organizacijski status financijsko-obavještajnih jedinica na temelju nacionalnog prava;

¹¹ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka, SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

¹² SL C ...

- (b) ovlasti nadležnih tijela za razmjenu informacija među sobom ili dobivanje informacija od obveznika na temelju prava Unije ili nacionalnog prava država članica.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „centralizirani registri bankovnih računa” znači centralizirani automatizirani mehanizmi, kao što su središnji registri ili središnji elektronski sustavi za dohvat podataka, uspostavljeni u skladu s člankom 32.a stavkom 1. Direktive (EU) 2015/849;
- (b) „uredi za oduzimanje imovinske koristi” znači nacionalni uredi koje su imenovala država članica u skladu s člankom 8. stavkom 1. Odluke Vijeća 2007/845/PUP kako bi se olakšalo praćenje i utvrđivanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i druge imovine povezane s kaznenim djelom radi mogućeg zamrzavanja, oduzimanja ili zapljene takve imovinske koristi na temelju naloga koji je izdalo nadležno pravosudno tijelo;
- (c) „financijsko-obavještajna jedinica” znači tijelo uspostavljeno u svakoj državi članici za potrebe članka 32. Direktive (EU) 2015/849;
- (d) „obveznici” znači subjekti utvrđeni u članku 2. Direktive (EU) 2015/849;
- (e) „financijske informacije” znači svaka vrsta informacija ili podataka kojima raspolažu financijsko-obavještajne jedinice u svrhu sprečavanja, otkrivanja i uspješnog suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma ili svaka vrsta informacija ili podataka kojima raspolažu javna tijela ili obveznici u istu svrhu i koji su dostupni financijsko-obavještajnim jedinicama bez poduzimanja prisilnih mjera na temelju nacionalnog prava;
- (f) „informacije o kaznenom progonu” znači svaka vrsta informacija ili podataka kojima raspolažu nadležna tijela u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teških kaznenih djela ili svaka vrsta informacija ili podataka kojima raspolažu javna tijela ili privatni subjekti u istu svrhu i koji su dostupni nadležnim tijelima bez poduzimanja prisilnih mjera na temelju nacionalnog prava;
- (g) „informacije o bankovnim računima” znači sljedeće informacije koje se nalaze u centraliziranim registrima bankovnih računa:
- (a) za stranku-vlasnika računa i sve osobe koje namjeravaju djelovati u ime stranke: ime, dopunjeno drugim identifikacijskim podacima propisanim na temelju nacionalnih odredbi kojima se prenosi članak 13. stavak 1. točka (a) Direktive (EU) 2015/849 o identifikaciji stranaka i provjeri identiteta stranaka, ili jedinstveni identifikacijski broj;
- (b) za stvarnog vlasnika stranke-vlasnika računa: ime, dopunjeno drugim identifikacijskim podacima propisanim na temelju nacionalnih odredbi kojima se prenosi članak 13. stavak 1. točka (b) Direktive (EU) 2015/849 o identifikaciji stvarnog vlasnika i provjeri identiteta stvarnog vlasnika, ili jedinstveni identifikacijski broj;

- (c) za bankovni račun ili račun za plaćanje: broj IBAN-a te datum otvaranja i zatvaranja računa;
- (d) za sefove: ime najmoprimca dopunjeno drugim identifikacijskim podacima propisanim na temelju nacionalnih odredbi kojima se prenosi članak 13. stavak 1. Direktive (EU) 2015/849 o identifikaciji stranke i stvarnog vlasnika te provjeri njihova identiteta ili jedinstveni identifikacijski broj i trajanje najma;
- (h) „pranje novca” znači postupanje definirano u članku 3. Direktive (EU) 2018/XX¹³;
- (i) „povezana predikatna kaznena djela” znači kaznena djela definirana u članku 2. Direktive (EU) 2018/XX;
- (j) „financiranje terorizma” znači postupanje definirano u članku 11. Direktive (EU) 2017/541¹⁴;
- (k) „financijska analiza” znači operativna i strateška analiza koju provode financijsko-obavještajne jedinice radi izvršenja svojih zadaća u skladu s Direktivom (EU) 2015/849;
- (l) „teška kaznena djela” znači oblici kaznenih djela popisani u Prilogu I. Uredbi (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća.

Članak 3.

Imenovanje nadležnih tijela

1. Svaka država članica među svojim tijelima nadležnima za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela imenuje nadležna tijela koja će imati ovlasti za pristup nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa koje su uspostavile države članice u skladu s člankom 32.a Direktive (EU) 2015/849 i njihovo pretraživanje. Ta tijela uključuju nacionalne jedinice Europolu i urede za oduzimanje imovinske koristi.
2. Svaka država članica među svojim tijelima nadležnima za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela imenuje nadležna tijela koja će imati ovlasti da zatraže i dobiju financijske informacije ili financijske analize od financijsko-obavještajnih jedinica. Ta tijela uključuju nacionalne jedinice Europolu.
3. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o svojim imenovanim nadležnim tijelima u skladu sa stavcima 1. i 2. najkasnije do [6 mjeseci od datuma prenošenja] te obavješćuje Komisiju o svim izmjenama tih imenovanja. Komisija te obavijesti i sve njihove izmjene objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

---

¹³ Direktiva 2018/XX/EU o kaznenopravnoj borbi protiv pranja novca, SL ...

¹⁴ Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP, SL L 88 od 31.3.2017., str. 6.

Poglavlje II.

PRISTUP NADLEŽNIH TIJELA INFORMACIJAMA O BANKOVNIM RAČUNIMA

Članak 4.

Pristup nadležnih tijela informacijama o bankovnim računima i pretraživanje tih informacija

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imenovana u skladu s člankom 3. stavkom 1. imaju ovlasti za izravan i neposredan pristup informacijama o bankovnim računima te za pretraživanje tih informacija kada je to potrebno za izvršenje njihovih zadaća u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teškog kaznenog djela ili potpore kaznenoj istrazi teškog kaznenog djela, što uključuje identifikaciju, praćenje i zamrzavanje imovine povezane s takvom istragom.
2. Na temelju ove Direktive dodatne informacije koje države članice mogu smatrati ključnima i koje mogu uključiti u centralizirane registre bankovnih računa u skladu s člankom 32.a stavkom 4. Direktive 2018/XX/EU nisu dostupne nadležnim tijelima i ona ih ne mogu pretraživati.

Članak 5.

Uvjeti za pristup i pretraživanje nadležnih tijela

1. Pristup informacijama o bankovnim računima i njihovo pretraživanje u skladu s člankom 4. mogu ostvariti samo osobe u svakom nadležnom tijelu koje su posebno imenovane i ovlaštene za izvršenje tih zadaća na osnovi pojedinog slučaja.
2. Države članice osiguravaju da su pristup i pretraživanja nadležnih tijela popraćeni tehničkim i organizacijskim mjerama kojima se osigurava sigurnost podataka.

Članak 6.

Praćenje pristupa i pretraživanja nadležnih tijela

1. Države članice osiguravaju da tijela koja upravljaju centraliziranim registrima bankovnih računa vode evidenciju o svakom pristupu nadležnih tijela informacijama o bankovnim računima. Te evidencije posebno moraju sadržavati sljedeće elemente:
  - (a) referentnu oznaku nacionalnog spisa;
  - (b) datum i vrijeme upita ili pretraživanja;
  - (c) vrstu podataka upotrijebljenih za pokretanje upita ili pretraživanja;
  - (d) rezultate upita ili pretraživanja;
  - (e) naziv tijela koje pretražuje informacije u registru;
  - (f) identifikacijske oznake službenika koji je izvršio upit ili pretraživanje i službenika koji je naručio upit ili pretraživanje.

2. Službenici centraliziranih registra bankovnih računa zaduženi za zaštitu podataka i nadležno nadzorno tijelo uspostavljeno na temelju članka 41. Direktive (EU) 2016/680 redovito provjeravaju te evidencije.
3. Evidencije navedene u stavku 1. upotrebljavaju se samo za praćenje zaštite podataka, uključujući provjeru dopuštenosti zahtjeva i zakonitosti obrade podataka, te za osiguravanje sigurnosti podataka. Evidencije se zaštićuju odgovarajućim mjerama za sprečavanje neovlaštenog pristupa i brišu se pet godina nakon izrade, osim ako su potrebne za postupke praćenja koji su već u tijeku.

Poglavlje III.

RAZMJENA PODATAKA IZMEĐU NADLEŽNIH TIJELA I FINACIJSKO-OBAVJEŠTAJNIH JEDINICA TE MEĐU FINACIJSKO-OBAVJEŠTAJNIM JEDINICAMA

Članak 7.

Zahtjevi za informacije koje nadležna tijela podnose financijsko-obavještajnoj jedinici

1. Svaka država članica u skladu s nacionalnim procesnim jamstvima osigurava da njezina nacionalna financijsko-obavještajna jedinica mora odgovoriti na zahtjeve za financijske informacije ili financijsku analizu koje podnesu njezina imenovana nadležna tijela iz članka 3. stavka 2. ako su te financijske informacije ili financijska analiza potrebne, na osnovi pojedinog slučaja, za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon teških kaznenih djela.
2. Nadležna tijela država članica mogu obrađivati financijske informacije i financijsku analizu dobivene od financijsko-obavještajne jedinice izričito u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona teških kaznenih djela, odnosno u svrhu različitu od one u koju se osobni podaci prikupljaju u skladu s člankom 4. stavkom 2. Direktive (EU) 2016/680.

Članak 8.

Zahtjevi za informacije koje financijsko-obavještajna jedinica podnosi nadležnim tijelima

Svaka država članica u skladu s nacionalnim procesnim jamstvima osigurava da njezina imenovana nacionalna nadležna tijela moraju odgovoriti na zahtjeve za informacije o kaznenom progonu koje podnese nacionalna financijsko-obavještajna jedinica, na osnovi pojedinog slučaja, ako su te informacije potrebne za sprečavanje i suzbijanje pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma.

Članak 9.

Razmjena informacija među financijsko-obavještajnim jedinicama različitih država članica

1. Svaka država članica osigurava da njezina financijsko-obavještajna jedinica ima mogućnost razmjene financijskih informacija ili financijske analize s bilo kojom financijsko-obavještajnom jedinicom u Uniji ako su te financijske informacije ili

financijska analiza potrebni za sprečavanje i suzbijanje pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma.

2. Države članice osiguravaju da u slučajevima kada financijsko-obavještajna jedinica zaprimi zahtjev na temelju stavka 1. za razmjenu financijskih informacija ili financijske analize ona to mora učiniti što prije, odnosno najkasnije tri dana nakon primitka zahtjeva. U iznimnim i opravdanim slučajevima to se vremenski ograničenje može produljiti za najviše deset dana.
3. Države članice osiguravaju da u iznimnim i hitnim slučajevima te odstupajući od stavka 2. financijsko-obavještajna jedinica, kada zaprimi zahtjev na temelju stavka 1. za razmjenu financijskih informacija ili financijske analize koje već posjeduje i koje se odnose na posebne istrage djela ili postupanja koje se klasificira kao teško kazneno djelo, mora dostaviti te informacije ili analizu najkasnije 24 sata nakon primitka zahtjeva.
4. Države članice osiguravaju da se zahtjev podnesen u skladu s ovim člankom i odgovor na njega prenose putem namjenske i sigurne mreže za elektroničku komunikaciju FIU.net ili njezina sljednika. Tom se mrežom osigurava sigurna komunikacija i omogućuje stvaranje pisanog zapisa pod uvjetima kojima se omogućuje utvrđivanje autentičnosti. U slučaju tehničkog kvara mreže FIU.net financijske informacije ili financijska analiza prenose se putem drugih odgovarajućih sredstava kojima se osigurava visoka razina sigurnosti podataka.

Poglavlje IV.

EUROPOL

Članak 10.

Pristup Europolu informacijama o bankovnim računima i razmjena informacija između Europolu i financijsko-obavještajnih jedinica

1. Svaka država članica osigurava da njezina nacionalna jedinica Europolu na osnovi pojedinog slučaja odgovori na opravdane zahtjeve za informacije o bankovnim računima koje podnese Agencija za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva uspostavljena Uredbom (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća („Europol”) u okviru svojih odgovornosti i u svrhu izvršenja svojih zadaća.
2. Svaka država članica osigurava da njezina financijsko-obavještajna jedinica odgovori na opravdane zahtjeve za financijske informacije i financijsku analizu koje podnese Europol putem nacionalne jedinice Europolu u okviru svojih odgovornosti i u cilju izvršenja svojih zadaća.
3. Razmjena informacija iz stavaka 1. i 2. odvija se elektroničkim putem uporabom sustava SIENA i u skladu s Uredbom (EU) 2016/794. Jezik koji se upotrebljava za podnošenje zahtjeva i razmjenu informacija jezik je koji se upotrebljava u sustavu SIENA.

Članak 11.

Zahtjevi u pogledu zaštite podataka

1. Obradu osobnih podataka povezanih s informacijama o bankovnim računima, financijskim informacijama i financijskom analizom navedenima u članku 10. stavcima 1. i 2. mogu izvršavati jedino osobe u Europolu koje su posebno imenovane i ovlaštene za izvršavanje takvih zadaća.
2. Europol obavješćuje službenika za zaštitu podataka imenovanog u skladu s člankom 41. Uredbe (EU) 2016/794 o svakoj razmjeni informacija u skladu s člankom 10. ove Direktive.

Poglavlje V.

DODATNE ODREDBE O OBRADI OSOBNIH PODATAKA

Članak 12.

Područje primjene

Ovo se poglavlje primjenjuje samo na imenovana nadležna tijela i financijsko-obavještajne jedinice u postupku razmjene informacija na temelju poglavlja III. te u pogledu razmjena financijskih informacija i financijske analize u kojima sudjeluju nacionalne jedinice Euopola u skladu s poglavljem IV.

Članak 13.

Obrada podataka osjetljive prirode

1. Obrada informacija kojima se otkrivaju rasno ili etničko podrijetlo, politička mišljenja, vjerska ili filozofska uvjerenja, članstvo u sindikatima ili podaci o zdravlju, seksualnom životu ili spolnoj orijentaciji osobe može se dopustiti jedino u mjeri u kojoj je zaista potrebna i relevantna u pojedinom slučaju.
2. Jedino osobe koje imaju posebno odobrenje mogu pristupiti podacima iz stavka 1. i obrađivati ih u skladu s uputama službenika za zaštitu podataka.

Članak 14.

Evidencije o zahtjevima za informacije

Države članice osiguravaju da tijela koja podnose zahtjeve i tijela koja odgovaraju na njih vode evidencije povezane sa zahtjevima za informacije podnesenima na temelju ove Direktive. Te evidencije moraju sadržavati barem sljedeće informacije:

- (a) ime i podatke za kontakt organizacije i člana osoblja koji podnose zahtjev za informacije;
- (b) referentnu oznaku nacionalnog predmeta u pogledu kojeg se podnosi zahtjev za informacije;

- (c) zahtjeve podnesene na temelju ove Direktive i mjere za njihovo izvršenje.

Te se evidencije čuvaju na razdoblje od pet godina i upotrebljavaju se isključivo za potrebe provjere zakonitosti obrade osobnih podataka. Predmetna tijela moraju sve evidencije staviti na raspolaganje nacionalnom nadzornom tijelu na njegov zahtjev.

Članak 15.

Ograničenja prava ispitanika

Države članice donose zakonodavne mjere kojima se djelomično ili u cijelosti ograničuje pravo ispitanika na pristup njegovim osobnim podacima koji su obrađeni na temelju ove Direktive kako bi se:

- (a) omogućilo financijsko-obavještajnoj jedinici ili nadležnom nacionalnom tijelu da pravilno ispuni svoje zadaće za potrebe ove Direktive;
- (b) izbjeglo ometanje službenih ili pravnih ispitivanja, analiza, istraga ili postupaka za potrebe ove Direktive i osiguralo da sprečavanje, istraga i otkrivanje pranja novca, financiranja terorizma ili ostalih teških kaznenih djela nisu ugroženi.

Poglavlje VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

Praćenje

1. Države članice preispituju djelotvornost svojih sustava za borbu protiv teških kaznenih djela vođenjem sveobuhvatnih statistika.
2. Najkasnije do [6 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive] Komisija uspostavlja detaljan program za praćenje ishoda, rezultata i učinaka ove Direktive.
U programu praćenja utvrđuju se sredstva i vremenski razmaci za prikupljanje podataka i drugih potrebnih dokaza. Navode se mjere koje će Komisija i države članice poduzeti pri prikupljanju i analizi podataka i drugih dokaza.
Države članice dostavljaju Komisiji podatke i ostale dokaze potrebne za to praćenje.
3. Statistike iz stavka 1. u svakom slučaju sadržavaju sljedeće informacije:
  - (a) broj pretraživanja koja su izvršila imenovana nadležna tijela u skladu s člankom 4.;
  - (b) podatke kojima se mjeri količina zahtjeva koje je podnijelo svako tijelo obuhvaćeno ovom Direktivom, daljnje djelovanje u pogledu tih zahtjeva, broj istraženih predmeta, broj osoba protiv kojih je proveden kazneni progon, broj osoba osuđenih zbog teških kaznenih djela, ako su takve informacije dostupne;
  - (c) podatke kojima se mjeri vrijeme koje je potrebno tijelu da odgovori na zahtjev nakon njegova primitka;
  - (d) podatke kojima se mjere troškovi ljudskih ili informatičkih resursa namijenjenih domaćim i prekograničnim zahtjevima obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive, ako su takvi podaci dostupni.

4. Države članice organiziraju izradu i prikupljanje statističkih podataka te svake godine Komisiji prenose statističke podatke iz stavka 3.

Članak 17.

Odnos s drugim instrumentima

1. Države članice mogu i dalje primjenjivati međusobne bilateralne ili multilateralne sporazume ili dogovore o razmjeni informacija između nadležnih tijela koji su na snazi na dan stupanja na snagu ove Direktive ako su ti sporazumi ili dogovori usklađeni s ovom Direktivom.
2. Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje nijedna dužnost ili obaveza država članica ili Unije koje proizlaze iz bilateralnih ili multilateralnih sporazuma s trećim zemljama.

Članak 18.

Evaluacija

1. Najkasnije do [SL umetnuti datum: tri godine nakon datuma prenošenja ove Direktive] i svake tri godine nakon toga Komisija sastavlja izvješće o provedbi ove Direktive i podnosi ga Europskom parlamentu i Vijeću. Izvješće se javno objavljuje.
2. Najranije šest godina nakon datuma prenošenja ove Direktive Komisija provodi evaluaciju ove Direktive i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o njezinim glavnim nalazima. Evaluacija se provodi u skladu sa smjernicama Komisije za bolju regulativu. Izvješće mora uključivati i evaluaciju poštovanja temeljnih prava i načela priznatih na temelju Povelje Europske unije o temeljnim pravima.
3. Za potrebe stavaka 1. i 2. države članice dostavljaju Komisiji informacije potrebne za pripremu tih izvješća. Komisija uzima u obzir statistike koje su dostavile države članice na temelju članka 16. i može zahtijevati dodatne informacije od država članica i nadzornih tijela.

Članak 19.

Prenošenje

1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do XXYY [26 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu Direktive (EU) (...)/2018: SL umetnuti broj Direktive kojom se mijenja Direktiva (EU) 2015/849]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih propisa.
Kada države članice donose te propise, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.
2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih propisa nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 20.

Stavljanje izvan snage Odluke 2000/642/PUP

Odluka 2000/642/PUP stavlja se izvan snage s učinkom od [dana prenošenja ove Direktive].

Članak 21.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana njezine objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 22.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*